

๖151๐

จิตอาสา พลังสร้างโลก

บทเรียนรู้จากขบวนการพุทธธิดาใจใต้หวัน
ขบวนการที่เน้นหัวใจของความเป็นมนุษย์

HV 696 ๐692๖ 2549

* B K 0 0 0 0 0 0 0 5 9 2 *

จิตอาสาพลังสร้างโลก

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

อาพล จินดาวัฒน:

เลขหมู่.....HP.....
เลขทะเบียน...๐๐๐๐1๐3๔.....
วันที่

จิตอาสา : พลังสร้างโลก

บทเรียนรู้จากขบวนการพุทธธื้อจ้ไต้หวััน

ขบวนการที่เน้นหัวใจองความเป็นมนุษย์

ISBN. 974-94771-4-6

ไต้ย

นายแพทย อ่ำพล จินดาวัฒณะ

ผู้อำนวยการสำนัองานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ

อนุกรมการติดตามและพัฒนายุทธศาสตร์ ศูนย์คุณธรรม

เดือน สิงหาคม 2549

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิ่งพิมพ์อนัดับที่

8/2549

จำนวน

5,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เพยแรว์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์แผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

สำนัองานบริหารและพัฒนายุทธศาสตร์ (องค์การมหาชน)

428 บ้านพิษณุโลก (อาคาร 2 เรือนโสภณ)

ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0 2282 7318-21 โทรสาร 0 2280 8310-1

Web site: <http://moralcenter.or.th>

*เอกสารเผยแพร่ของศูนย์คุณธรรม ห้ามนำจำหน่าย

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อ่ำพล จินดาวัฒณะ

จิตอาสา : พลังสร้างโลก.-กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์แผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

สำนัองานบริหารและพัฒนายุทธศาสตร์, 2549.

80 หน้า.

1. มุลนิธิธื้อจ้. 2. บริการทางการแพทย. I. ชื่อเรื่อง.

361.7632

ISBN 974-94771-4-6

ผู้พิมพ์

บริษัท สร้างสื่อ จำกัด

17/118 ซอยประดิพัทธ์ 1 ถนนประดิพัทธ์ สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ

10400 โทรศัพท์ 0 2279 9636, 0 2271 4339 โทรสาร 0 2618 7838

ที่ปรึกษา

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์

(ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์แผ่นดินเชิงคุณธรรม)

รศ.อรพรรณ พรสีมา

(รองผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนายุทธศาสตร์แผ่นดินเชิงคุณธรรม)

กองบรรณาธิการ

นายสมชาย มนตรีศรีศักดิ์

นายครรชิต ปิตะกะ

นายพิพัฒน์ เพชรจิโรจน์

นายประมวล บุญมา

คำนำ

“มูลนิธิพุทธฉือจี้เป็นขบวนการมนุษยธรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลก”

“วิถีปฏิบัติฉือจี้ เป็นวิถีดึงเอาความดีงามของมนุษย์มาทำให้มนุษย์ได้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขร่วมกัน ...ฉือจี้ทำงานมา 40 ปี นอกจากช่วยเหลือสังคม ช่วยคนยากไร้แล้ว ผมคิดว่าฉือจี้ได้สร้างความรู้ เทคนิค หรือทักษะในการสร้างวาทกรรมที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้กระตุ้นพลังด้านดีที่แฝงอยู่ในตัวคน เรื่องนี้ยิ่งใหญ่มากในสายตาของผม และสังคมไทยควรเอาใจใส่...”

“...คนได้หันส่วนหนึ่ง ได้ใช้องค์ความรู้โบราณ และจิตสำนึกโพธิสัตว์ของพุทธนิกายมหายาน เอามาปฏิรูปแนวคิดและวิธีการ สังเคราะห์ใหม่เป็นนวัตกรรมทางองค์การศาสนา กลายเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ทันสมัย...”

คำกล่าวข้างต้น มาจาก ศ.นพ.ประเวศ วะสี ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช และพระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า ตามลำดับ

สองท่านแรกได้เดินทางร่วมไปกับคณะศึกษาดูงานการดำเนินภารกิจของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวั่น ที่ประเทศไต้หวัน ระหว่างวันที่ 26-30 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยคุณหม่ออ่าพล จินดาวัฒน์ (ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้) เป็นผู้ริเริ่มและประสานจัดการให้มีคณะศึกษาดูงานดังกล่าว รวมทั้งเดินทางร่วมไปด้วย

ส่วนพระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ศึกษาศาสตร์ศาสนาในฐานะนักบวชทั้งแบบเถรวาทและแบบมหายาน โดยเคยพำนักในประเทศไต้หวันเป็นเวลา 5 ปี และเป็นผู้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศไต้หวัน” ซึ่งได้จัดพิมพ์โดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) เมื่อ กรกฎาคม 2548

สำหรับคุณหม่อำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษาาระดับ 10 ของกระทรวงสาธารณสุข ได้ศึกษาเอกสารเรื่องประเทศไต้หวันและเรื่องของมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวัน ทั้งได้ไปศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันรวม 2 ครั้ง ครั้งแรกระหว่าง 23-27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 จัดโดย ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ไปแล้วเห็นว่ามูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันมีการดำเนินภารกิจและกิจกรรมที่น่าประทับใจและมีคุณค่ายิ่ง โดยเฉพาะสำหรับผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และการศึกษาด้านการแพทย์ คุณหม่อำพล จึงได้เป็นธุระประสานจัดการให้มีคณะไปศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันอีกครั้งหนึ่ง ระหว่าง 26-30 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยมี ศ.นพ.ประเวศ วะสี ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คณบดีคณะแพทยศาสตร์รามธิบดี คณบดีคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และบุคคลอื่นๆ อีก รวมแล้ว 32 คน

คุณหม่อำพล จินดาวัฒนะ จึงเป็นบุคคลที่ได้ศึกษาและสังเกตการปฏิบัติการกิจของมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันอย่างละเอียด ประกอบกับเป็นนักศึกษาเรียนรู้ที่เฉียบคมลึกซึ้ง เป็นนักคิดนักเขียนที่มีประสบการณ์มามาก ทั้งได้เป็นผู้บรรยายเรื่องมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันให้แก่กลุ่มบุคคลในสถาบันและวงการต่างๆ มาหลายครั้ง คุณหม่อำพล จินดาวัฒนะ จึงเป็นบุคคลที่เหมาะสมมากในการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ และข้อคิดข้อสังเกตต่างๆ เกี่ยวกับมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันในหนังสือ “จิตอาสา พลังสร้างโลก” เล่มนี้ ซึ่งคุณหม่อำพล ได้เขียนขึ้นด้วย “จิตอาสา” ที่เต็มเปี่ยมด้วยความรักความปรารถนาดี และด้วยความรู้ความสามารถที่ทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่มีคุณภาพและคุณค่ามากเล่มหนึ่ง

เชื่อได้ว่า ท่านผู้อ่านหนังสือเล่มนี้ จะได้ทั้งสาระและความบันเทิงทางปัญญาที่มีคุณค่ามาก ผู้ที่จะไปศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวัน ถ้าได้อ่านหนังสือเล่มนี้ก่อนจะ

ช่วยให้การไปศึกษาดูงานมีความกระจำงและเกิดคุณประโยชน์ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แม้ผู้ที่ได้ไปศึกษาดูงานมาแล้ว หากมาอ่านหนังสือเล่มนี้ อาจพบว่ามึหลายสิ่งหลายอย่างที่คุณหมออำพลนำมาประมวลวิเคราะห์สังเคราะห์ไว้ ซึ่งคลาดจากการสังเกตรับรู้ของผู้ศึกษาดูงานไป ก็จะได้ประโยชน์ในการเติมเต็มข้อมูลและความคิดต่างๆ อันมากมายจากคุณหมออำพลได้เป็นอย่างดี ส่วนผู้ที่สนใจแต่ไม่มีหรือยังไม่มีโอกาสไปศึกษาดูงานก็สามารถอ่านหนังสือเล่มนี้ได้อย่างมีประโยชน์เต็มที่ อาจรู้สึกเหมือนได้ไปศึกษาดูงานจริงๆ

ในนามของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ต้องขอขอบคุณ (กันเอิน!) คุณหมออำพล จินดาวัฒนะ เป็นอย่างสูงที่ได้อุทิศเวลาและความพยายามในการเขียนหนังสือเล่มนี้ให้มีคุณภาพอย่างน่าประทับใจ เชื่อว่าผู้ที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ จะได้คุณค่าและรู้สึกขอบคุณคุณหมออำพล เช่นเดียวกัน

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม

ประธานกรรมการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

พฤษภาคม 2549

สารบัญ

รู้จักได้หวัน	2
ศาสนาในได้หวันและพุทธฉือจี้	14
มูลนิธิพุทธฉือจี้ ขุมพลังจิตอาสาอันยิ่งใหญ่	30
การแพทย์ที่เน้นหัวใจของความเป็นมนุษย์	45
การศึกษา สื่อสีขาว และบทสรุป	59

เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548 ผมมีโอกาสไปดูงาน
ของมูลนิธิพุทธดิโวจีทีไต้หวัน ด้วยความอนุเคราะห์
ของศูนย์คุณธรรม ได้ดูได้รู้ได้เห็นเรื่องราวของเขา
แล้วมีความประทับใจ จึงบอกถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้สู่
ท่านผู้อ่านในชื่อเรื่องที่ว่า “จิตอาสา พลังสร้างโลก”
รวม 5 ตอนครับ

อำพล จินดาวัฒน์

รู้จักไต้หวัน

เกริ่นนำ

เมื่อราวเดือนกันยายน พ.ศ. 2548 อาจารย์ไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม เล่าให้ผมฟังคร่าวๆ ว่าท่านได้ไปดูงานของมูลนิธิพุทธจีทีไต้หวัน ท่านพบเรื่องราวอันงดงามของที่นี่ มูลนิธิดำเนินงานมาได้ 40 ปีแล้ว ใช้หลักทางพุทธศาสนาเป็นธงนำทาง มีกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นมากมายที่ล้วนทำเพื่อผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นงานด้านสังคมสงเคราะห์ การศึกษา การแพทย์และสาธารณสุข และวัฒนธรรม โดยเน้นการสร้างเสริมจิตอาสาเพื่อสร้างประโยชน์สุขให้เกิดแก่ผู้อื่น ปัจจุบันมีสมาชิกร่วมบริจาคสนับสนุนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 5-6 ล้านคนทั่วโลก มีอาสาสมัครทำงานแบบต่อเนื่องกว่าสองแสนคน มีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่ทันสมัยหลายแห่งในไต้หวัน มีธนาคารไขกระดูกที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีโรงเรียนอนุบาล ประถม มัธยม จนถึงมีมหาวิทยาลัยผลิตแพทย์และบุคลากรสาขาอื่น และมีกิจกรรมเพื่อสังคมด้านอื่นอีกมาก โดยทุกเรื่องที่ทำ ล้วนเน้นความสำคัญต่อมิติทางมนุษยและจิตวิญญาณอย่างเด่นชัดและเป็นรูปธรรม

ผมฟังแล้วรู้สึกประทับใจอย่างมาก แล้วในที่สุดก็เหมือนเป็นบุญวาสนา เมื่อศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) ได้กรุณาชวนผมเดินทางไปศึกษาดูงานที่ไต้หวัน ร่วมกับคณะกว่า 40 คน ที่มีผู้นำหน่วยงานของรัฐ ผู้นำ

เพียงเริ่มต้นเท่านั้น ก็สร้างความประทับใจให้แก่พวกเราอย่างสุดๆ แล้วครับ

ไต้หวันรีวิว

เมื่อเอ่ยถึงไต้หวัน แต่ละคนคงคิดถึงเรื่องที่แตกต่างกัน บางคนอาจคิดถึงประเทศที่ ส.ส. ในสภาขออบตบตีกันจนเป็นข่าวไปทั่วโลกอยู่บ่อยๆ บางคนอาจคิดถึงประเทศที่มีแรงงานไทยไปรับจ้างทำงานเป็นแสนและเคยมีเหตุการณ์คนงานไทยก่อจลาจลจุดไฟเผาที่พักเพราะถูกกดขี่ข่มเหงจนเหลือทน บางคนอาจคิดถึงนักธุรกิจไต้หวันที่เข้ามาลงทุนทำธุรกิจมากมายในประเทศไทยของเรา ผู้ที่มีอายุมากขึ้นอาจคิดถึงจีนชาวจีนที่อพยพหนีคอมมิวนิสต์จีนแผ่นดินใหญ่ไปตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นที่หมู่เกาะฟอร์โมซาและประกาศตนเป็นสาธารณรัฐจีนเมื่อราว 50 ปีก่อน บางคนอาจคิดถึงประเทศที่คนส่วนใหญ่นับถือพุทธนิกายมหายานที่เน้นการปฏิบัติธรรมด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นตามหลักความเมตตากรุณาของพระโพธิสัตว์ ฯลฯ

แผนที่ไต้หวัน

ได้หวั่นประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ 78 เกาะ มีเกาะได้หวั่นเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ 35,980 ตารางกิโลเมตร เล็กกว่าประเทศไทยประมาณ 14 เท่า แต่มีประชากร 1 ใน 3 ของไทย (22 ล้านคนเมื่อปี พ.ศ. 2547) ความยาวจากเหนือจรดใต้ 400 กม. ราวๆ ตอนเหนือของเชียงใหม่ถึงพิษณุโลก กว้าง 150 กม. ราวๆ ชายแดนแม่ฮ่องสอนถึงเชียงใหม่ เมื่อเทียบกับประชากรที่มีอยู่จึงถือได้ว่าได้หวั่นเป็นประเทศที่มีประชากรค่อนข้างหนาแน่น มีหน้าซำพื้นที่ราวร้อยละ 75 เต็มไปด้วยเทือกเขา และมีปัญหาภัยธรรมชาติทั้งแผ่นดินไหวเสมอๆ และได้ฝุ่นหนัๆ ปีละหลายลูก

ถ้าจะว่าไปแล้ว จีนได้หวั่นมีประวัติศาสตร์ชาติที่ชัดเจนก็ราว 50 ปีเศษมานี่เอง ตั้งแต่สมัยพรรคก๊กมินตั๋งแพ้ภัยคอมมิวนิสต์จีนจึงอพยพคนจีนราว 2 ล้านคนข้ามมาสมทบอยู่กับคนท้องถิ่นเดิมที่นั่น แต่เวลาเพียงครึ่งศตวรรษ ปรากฏว่าจีนได้หวั่นเกือบตัวก้าวกระโดดจากประเทศที่เต็มไปด้วยคนยากคนจนมาเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว คนจนหมดไป ช่องว่างระหว่างคนจนคนรวยแคบลงมาก (จาก 15 เท่า ในปี พ.ศ. 2496 เหลือแค่ 4 เท่าในปี พ.ศ. 2513) กลายเป็นประเทศแนวหน้าในเอเชียถัดจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์

สรุปประวัติศาสตร์ได้หวั่นโดยย่อ	
พ.ศ.	ประวัติศาสตร์
2167	ดัตช์ยึดครอง
2169	สเปนมาแย่งไปครอง
2184	ดัตช์ยึดกลับมาครอง
2203	ราชวงศ์หมิงและแมนจูมายึด ผนวกเป็นส่วนหนึ่งของมณฑลฝูเจี้ยน
2438	ญี่ปุ่นยึดไปจากจีน
2455	ดร. ซุนยัตเซ็น สถาปนา "สาธารณรัฐจีน" หลังล้มราชวงศ์ชิงได้สำเร็จ
2480	จีนเปิดศึกใหญ่กับญี่ปุ่น
2488	สงครามต่อต้านญี่ปุ่นนาน 8 ปี ญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2
2492	พรรคคอมมิวนิสต์จีนเรืองอำนาจ จีนแผ่นดินใหญ่มีสิทธิเหนือหมู่เกาะได้หวั่น พรรคก๊กมินตั๋ง ของ ดร. ซุนยัตเซ็น พ่ายแพ้จีนคอมมิวนิสต์ จึงอพยพกันมาตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นที่ไต้หวัน (อพยพคนมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ 2 ล้านคน มีคนอาศัยอยู่ก่อนแล้วราว 18 กลุ่ม ประมาณ 12 ล้านคน)

สรุปประวัติศาสตร์ไต้หวันโดยย่อ

พ.ศ.	ประวัติศาสตร์
2514	จีนไต้หวันเสียสมาชิกภาพในสหประชาชาติ
2521	สหประชาชาติรับรองจีนเดียว คือจีนแผ่นดินใหญ่
2522	เจียง ไค เช็ก ประธานาธิบดีคนแรกถึงแก่กรรม เจียง จິง กวี๋ว ลูกชายขึ้นปกครองแทน
2539	หลี่ เต็งฮวย ได้เป็นประธานาธิบดีจากเลือกตั้งคนแรก (หลังยกเลิกกฎอัยการศึก และมีรัฐธรรมนูญใหม่)
2543	เฉิน สุย เปียน ได้เป็นประธานาธิบดีคนที่ 5 (ได้เป็นจากโครงการเลือกตั้งคนที่ 2, ปี พ.ศ. 2547 ได้รับเลือกเป็นสมัยที่ 2)

มีการวิเคราะห์กันว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้จีนไต้หวันพัฒนาประเทศได้อย่างก้าวหน้ามากในช่วงเวลาค่อนข้างสั้นนั้น ส่วนหนึ่งมาจากแรงกดดันบีบบังคับให้คนไต้หวันและรัฐบาลไต้หวันต้องถีบตัวทะยานไปข้างหน้าอย่างไม่ชักช้า นั่นก็คือ

1. ภัยจากธรรมชาติ เนื่องจากหมู่เกาะไต้หวันตั้งอยู่ในแนวภูเขาไฟ จึงเกิดปรากฏการณ์แผ่นดินไหวอยู่เสมอๆ ทั้งใหญ่และเล็ก ล่าสุดปี พ.ศ. 2542 เกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ทางตอนใต้ของเกาะ มีผู้เสียชีวิตกว่า 2,000 คน บาดเจ็บอีกหลายพันคน นอกจากนี้ไต้หวันยังต้องเผชิญกับไต้ฝุ่นทุกปีๆ ละหลายๆ ลูก ยิ่งความเสียหายให้แก่ชาวไต้หวันมาโดยตลอด

2. ภัยคุกคามจากจีนแผ่นดินใหญ่ที่จ้องจะรวมจีนไต้หวันให้เป็นจีนเดียวมาโดยตลอด ตั้งแต่พรรคก๊กมินตั๋ง อพยพมาตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นใหม่ๆ จนถึงปัจจุบัน

ด้วยภัยคุกคามข้างต้น มีผลทำให้ชาวจีนไต้หวันต้องเพิ่มความขมขื่นขยันขันแข็ง หนักเอาเบาสู้ ถีบตัวสร้างชาติให้เจริญก้าวหน้าเพื่อเอาชนะภาวะคุกคามทั้งหลายอย่างไม่ย่อท้อ ไม่สิ้นหวังและไม่ยอมจำนนต่อปัญหาที่ต้องเผชิญอยู่ตรงหน้าแบบที่เรียกว่า “สู้ยิบตา” ก็ว่าได้

“สิ่งเหล่านี้ได้บีบบังคับให้คนไต้หวันถ่ายทอดจิตวิญญาณจากรุ่นสู่รุ่นลงไปว่า หากยังมีลมหายใจ ยังพอทำงานได้ จะต้องมีความขยันขันแข็งทำงานแข่งกับเวลา สะสมทรัพย์สมบัติให้ครอบครัว เมื่อไว้ผลจกกับภัยพิบัติที่จะมาเมื่อไหร่ก็ได้ คนไต้หวันจึงมีลักษณะขมขื่น กระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา เพราะถ้าไม่เช่นนั้น ก็จะถูกภัยธรรมชาติ

สภาพกรุงไทเป

กรุงไทเปยามราตรี

กัน เหล่านี้จึงกลายเป็นจุดแข็งของคนได้หันไป (แต่คนได้หันที่มีลักษณะตรงข้ามนี้ ก็มีเหมือนกัน ดังจะเห็นได้จากผู้ประกอบการธุรกิจชาวได้หันที่มีทั้งพ่อพระและนักกดขี่ วยโยกาส)

ในช่วง 50 ปีเศษมานี้ จีนได้หันพัฒนาโดยมุ่งปฏิรูปเรื่องสำคัญๆ สรุปได้ 4 เรื่อง คือ

1. ปฏิรูปที่ดิน
2. ปฏิรูปทางการเมือง
3. ปฏิรูปเศรษฐกิจ
4. ปฏิรูปการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม

1. การปฏิรูปที่ดิน ในช่วงบุกเบิกของรัฐบาลเจียง ไค เช็ก ซึ่งเป็นรัฐบาลเผด็จการ ได้ทำการเรียกศรัทธาและความเชื่อมั่นจากประชาชน โดยเร่งดำเนินโครงการจัดสรร และปฏิรูปที่ดินเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ สามารถทำสำเร็จ ในเวลาเพียง 4-5 ปี ทำให้เกิดความเป็นธรรมในฐานการผลิตและที่อยู่อาศัยของผู้คน ในได้หันมาจนถึงทุกวันนี้

2. การปฏิรูปทางการเมือง แม้รัฐบาลเจียง ไค เช็ก เป็นรัฐบาลเผด็จการ แต่ ก็รู้ดีว่าจุดอ่อนสำคัญของรัฐบาลส่วนใหญ่คือปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น เขาจึง พยายามปิดจุดอ่อนเหล่านี้เพื่อสร้างการยอมรับแก่ประชาชนทั้งที่อพยพมาด้วยกัน และคนส่วนใหญ่ (12 ล้านคน) ที่อาศัยอยู่ในได้หันมาก่อนแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ เตรียมการสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งในที่สุดก็ประกาศยกเลิกกฎอัยการศึก ทำให้ได้หันเป็นประเทศประชาธิปไตย มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด มีระบบ 5 อำนาจคือ หนึ่ง สภานิติบัญญัติ สอง สภาตุลาการ สาม สภาบริหาร สี่ สภาตรวจ สอบและคัดเลือกบุคลากรของรัฐ และห้า สภาควบคุมสูงสุด (โดยทั่วไปประเทศตะวันตกจะใช้ระบบ 3 อำนาจ) มีการเลือกตั้งทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ประชาชนตื่นตัวทางการเมืองสูง เพราะต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางของชาติ ของสังคม และของชีวิตพวกเขาเองเพื่อต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคต่างๆ อย่างทะนง

3. การปฏิรูปทางเศรษฐกิจ ได้หันประสบความสำเร็จสูงมากในการปฏิรูป เศรษฐกิจ จนบางคนเรียกว่าเป็น “เศรษฐกิจมหัศจรรย์”

เนื่องจากได้หวั่นมีพื้นที่น้อย แถมยังใช้ในการเกษตรได้ไม่ถึง 1 ใน 3 รัฐบาล จึงหาแนวทางสร้างเศรษฐกิจแนวอื่น ประกอบกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกายื่นมือเข้ามา ช่วยเหลือทั้งเงินทุน วิทยาการ และเทคโนโลยี จึงเกิดโครงการลงทุนขนาดใหญ่ 10 โครงการ ในช่วงปี พ.ศ. 2506-2516 เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่น โครงการ โครงข่ายทางด่วนเหนือจรดใต้ เส้นทางรถไฟ รถไฟฟ้า ท่าเรือที่ทันสมัย โรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสมัยใหม่ ถ่ายโอนเทคโนโลยี ขั้นสูงเข้าประเทศโดยร่วมทุนกับอุตสาหกรรมต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และซื้อ ลิขสิทธิ์หรือแบบพิมพ์เขียวสำหรับเทคโนโลยีมาใช้และพัฒนาต่อยอดเป็นของตนเอง มีการตั้งอุทยานเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรม และอื่นๆ อีกมากมาย ทำให้พัฒนาการอาชีพของคนได้หันเปลี่ยนไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการ (ดูตาราง)

สาขาอาชีพ	2493 (%)	2530 (%)	2547 (%)
เกษตร	27.4	4.9	1.7
บริการ	46.0	52.2	68.8
อุตสาหกรรม	26.6	42.9	29.5

มีผลทำให้ผลผลิตมวลรวมประชาชาติเติบโตถึงร้อยละ 700 ในช่วงปี พ.ศ. 2495-2521 นอกจากนี้ยังพบว่า การกระจายรายได้มีความเป็นธรรมค่อนข้างสูง ช่องว่างระหว่างคนมีคณนหางกันไม่มาก ปัจจุบันถือได้ว่าได้หวั่นเป็นประเทศที่ไม่มีคนยากจน (รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี 13,200 เหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2543 จาก 140 เหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2492)

ช่วงที่ผมไปอยู่ได้หวั่น 4-5 วัน ไม่เห็นขอทาน เด็กขายพวงมาลัย หรือคนจรจัดเลย

4. การปฏิรูปการศึกษา สังคม และวัฒนธรรม ได้หวั่นเป็นประเทศหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้วยมองว่า “ความรู้คือ พลังอำนาจ” จึงมีการส่งเสริม การศึกษาทั้งในประเทศและการส่งนักศึกษาไปเรียนต่างประเทศ มีผลทำให้คน ได้หวั่นมีระดับการศึกษาค่อนข้างดี ประกอบกับเป็นคนที่มีนิสัยชอบการค้าขายอยู่ เป็นทุนเดิม จึงทำให้คนได้หวั่นเป็นผู้ประกอบการ มีธุรกิจของตนเองกันมาก และ

กำลังเดินทางออกไปทำธุรกิจในประเทศต่างๆ ทั่วโลก (ประมาณว่ามีนักธุรกิจได้วัน และครอบครัวเดินทางมาทำธุรกิจอยู่ในประเทศไทยราว 150,000 คน)

ในแง่ของสังคมได้วันให้ความสำคัญกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมความเป็นระเบียบเรียบร้อย วินัยของผู้คนเพื่อสร้างความสงบสุขมากขึ้นตามลำดับ หลังจากนี้ ในช่วงพัฒนาเศรษฐกิจช่วงต้นๆ ก็มีผลทำให้สังคมเสื่อมโทรมลงเช่นกัน ได้แก่ เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ ทางน้ำ ปัญหาขยะ ฯลฯ แต่รัฐบาลได้จัดระเบียบ กำหนด กฎเกณฑ์ กติกา วิธีการ แล้วดำเนินการอย่างเข้มงวดเอาจริงเอาจัง ทำให้ปัจจุบัน ปัญหาสังคมลดน้อยลงไปตามสมควร วันนี้ได้วันเป็นประเทศสะอาด ผู้คนมีระเบียบ วินัย รักษากฎจราจร อาชญากรรมความรุนแรงน้อย เดินทางไปไหนๆ จะเห็นตำรวจน้อยมาก แต่เขามีระบบเทคโนโลยีคอยตรวจจับถ้าใครทำผิดกฎหมายก็จะได้รับโทษอย่างเข้มงวดไม่เลือกปฏิบัติ

อย่างเรื่องการกำจัดขยะเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสร้างระเบียบให้สังคมก็มีการพัฒนาการที่น่าสนใจ

ก่อนหน้านี้ หากผู้คนต้องการทิ้งขยะ ก็จะไปเอาออกมาของสุ่มไว้ที่ข้างถนน ทำให้ดูสกปรกและส่งกลิ่นเหม็นคloy แต่นับจากมีนโยบายปราศจากขยะบนพื้น ออกมาในปี พ.ศ. 2540 ผู้คนต้องรอทิ้งขยะตามเวลาที่รถขยะจะไปจัดเก็บ วิธีการนี้ ลดความสะอาดสลายลงบ้าง แต่ก็ทำให้บ้านเมืองสะอาดขึ้น

ในระยะ 4-5 ปีมานี้ ได้วันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในไทเปได้เพิ่มมาตรการเกี่ยวกับการจัดการขยะอีกหลายเรื่องเช่น

1. กำหนดวัน-เวลา และประเภทขยะที่สามารถทิ้งได้ฟรี โดยไม่ต้องจ่ายค่าเก็บขยะแก่รัฐ ซึ่งชาวบ้านจะต้องเตรียมนำถุงขยะมารอทิ้งตามจุดที่ทางการระบุไว้เป็นจุดๆ ในเขตเมือง ห้ามทิ้งไว้หน้าบ้าน เป็นการให้ประชาชนผู้สำนึกถึงภาระของการเก็บขยะและรอทิ้ง จะได้เกิดการควบคุมการซื้อหาข้าวของมาเพิ่มเป็นขยะไปในตัว ในขณะที่เดียวกันก็มีการกำหนดวันเวลาและประเภทขยะที่เก็บ เช่น บางวันเก็บเฉพาะขยะกระดาษ บางวันเก็บเฉพาะขยะพลาสติก โฟม และแก้ว เป็นต้น ปัจจุบันนี้ เมื่อประชาชนได้ยินเสียงดนตรีเหมือนรถขายไอติมวอลล์ชของบ้านเรา ทุกคนจะรู้ทันทีว่ารถขยะกำลังมา ก็มีหน้าที่ให้ถุงขยะออกไปส่งให้คนเก็บขยะโดยมีชักช้า

2. หากใครไม่สะดวกที่จะแยกประเภทขยะมาทิ้งตามวันเวลาข้างต้น ก็ต้อง

จ่ายเงินเพิ่ม โดยให้ประชาชนซื้อถุงพลาสติกใส่ขยะรวมได้ทุกชนิด (ขนาดใหญ่-กลาง-เล็ก ราคาต่างกันไป) แล้วทิ้งได้ทุกวัน แต่ก็ต้องมารอทิ้งพร้อมกับคนอื่น ตามวันเวลาที่จุดนัดพบเช่นกัน

ระบบการทิ้งขยะที่เห็นในกรุงเทพฯ เป็นภาพที่ประทับใจมาก เพราะเป็นกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในด้านความสามัคคีที่รัฐร่วมกับประชาชน เป็นเครื่องบอกภูมิภาวะทางสังคมได้ทันทีว่า สมรรถภาพและการศึกษาของประชาชน เริ่มให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต โดยไม่เพียงสนใจแค่ปัญหาปากท้องอย่างเดียวในอดีตแล้ว และเป็นความยุติธรรมที่ใคร่ใช้มาก ก็ต้องจ่ายมาก ถือเป็นภาพการปรับตัวของคนที่ได้หันรุ่มใหม่ที่รักจะก้าวหน้า ก็ยินดีที่จะช่วยกันดูแลสิ่งรอบตัวไปด้วย ไม่ใช่โยนภาระให้กับภาครัฐฝ่ายเดียว นับเป็นก้าวระดับคุณธรรมของสังคมได้ทันทีที่ได้ตีอีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพชีวิตและพิทักษ์สิ่งแวดล้อมไปในตัว (พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า)

ในด้านวัฒนธรรม นับว่าได้หันมีทุนทางวัฒนธรรมสูงมาก สะสมมาจากจีนแผ่นดินใหญ่ตั้งแต่สมัยที่อพยพมา และยังคงรักษาไว้อย่างต่อเนื่อง

ชาวไต้หวันยังมีความเชื่อถือในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์และทำพิธีกรรมทางศาสนาตามประเพณีดั้งเดิมของชาวจีนตลอดมา มีการจัดรูปบูชาเช่นสรวงเทพเจ้าที่เคารพนับถือดวงวิญญาณบรรพบุรุษตามธรรมเนียมจีนอย่างเคร่งครัด ซึ่งเป็นภาพตรงข้ามกับความเจริญรุดหน้าของบ้านเมืองและความก้าวหน้าทางธุรกิจการค้าของไต้หวัน

ชาวไต้หวันส่วนใหญ่ก็เหมือนคนจีนทั่วโลกที่ปลูกฝังอุปนิสัยให้เป็นคนมีวาจาสุภาพ สุขุม รอบคอบ มีอารมณ์สุนทรีย์ รู้จักการรับมือกับปัญหาในชีวิตประจำวัน มีปรัชญาชีวิต คติโบราณและศาสนธรรมแฝงอยู่ในความนึกคิด มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีนิสัยใฝ่บริการ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น

ชาวไต้หวันร้อยละ 93 นับถือพุทธ (นิกายมหายาน) ขงจื้อและเต๋า ร้อยละ 4.5 นับถือคริสต์ ร้อยละ 2.5 นับถือศาสนาอื่น

ที่น่าสนใจคือ รัฐธรรมนูญไต้หวันให้เสรีภาพแก่ประชาชนเลือกนับถือศาสนา ลัทธิ หรือความเชื่อได้อย่างอิสระเสรี ทำให้เกิดการพัฒนากิจการขององค์กรและขบวนการทางศาสนาอย่างไม่ขาดสาย มีการวิจัยพบว่าปัจจุบันมีศาสนานิกายต่างๆ

และความเชื่อต่างๆ ในไต้หวันกว่า 200 ความเชื่อ และพบว่า องค์การทางศาสนาเหล่านี้เองได้กลายเป็นกลุ่มมหาอำนาจด้านจิตใจของคนไต้หวันอย่างสำคัญ ดังนั้นแม้ไต้หวันจะพัฒนาไปทางอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมาก แต่สังคมไต้หวันก็ยังผูกโยงด้านจิตวิญญาณและชีวิตอยู่กับศาสนธรรมอย่างเหนียวแน่น ซึ่งนับเป็นจุดเด่นที่สำคัญของไต้หวัน

จุดเด่นตรงนี้จึงทำให้ศูนย์คุณธรรมเกิดความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ จึงได้ส่งคณะไปศึกษาดูงาน และผมก็ได้มีโอกาสเป็นหนึ่งในคณะดูงานนั้น เมื่อได้ดูแล้วก็ให้รู้สึกประทับใจอย่างยิ่ง จนต้องกลับมาเขียนเล่าสู่กันอ่านอยู่เนือง โดยฉบับนี้เป็นการปูพื้น ตั้งแต่ฉบับหน้าเป็นต้นไป จะเขียนถึงเรื่องของมูลนิธิพุทธจื่อจี้โดยตรง โปรดติดตามต่อไปครับ

ศาสนาในไต้หวัน และพุทธฉือจี้

สังคมไต้หวันยินยอมให้ศาสนาและความเชื่อต่างๆ เกิดและเติบโตได้อย่างเสรี ไม่มีการใช้อำนาจรัฐเข้าไปแทรกแซงหรือจัดการ ปล่อยให้ธรรมชาติจัดสรรและจัดการในรูปของประชาธิปไตยเชิงศาสนาเป็นการให้เสรีภาพแก่ประชาชนมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก องค์การศาสนาที่เติบโตในไต้หวันเป็นไปอย่างฉันทมิตร แม้ไม่ขึ้นแก่กัน มีความแตกต่างกัน แต่สามารถร่วมงานกันได้ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งหรือแตกแยก ทำให้เกิดมูลนิธิ สมาคมนิตินุคคลเชิงศาสนาเป็นจำนวนมาก ทั้งวัดพุทธ สำนักขงจื้อ วัดเต๋า โบสถ์คริสต์ มัสยิด ฯลฯ ไม่มีองค์กรปกครองสูงสุด ไม่มีองค์กรใดเติบโตจนเป็นเจ้าถิ่นผูกขาดครอบงำศาสนาที่ยังคงเป็นหลักสำคัญก็คือ พุทธศาสนา มีองค์กรพุทธเป็นสิบแห่ง แต่ที่นับว่าเป็นสำนักใหญ่มีอยู่ 4 สำนัก คือ ฉือจี้ ฝอกวงชาน ฝากู่ชาน และจงไถชาน

องค์กรพุทธในไต้หวัน เป็นพุทธมหายานที่เน้นอุดมการณ์พรหมวิหาร 4 แบบพระโพธิสัตว์ คือมุ่งช่วยเหลือสรรพสัตว์เป็นเป้าหมายหลักของชีวิต ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยกันคนละไม้ละมือ ไม่นิ่งดูตายหรือหาความสุขในตนฝ่ายเดียว เอาใจใส่สิ่งแวดล้อมเพื่อไม่ให้สังคมเสื่อมทรามลงเร็วเกินไป เพื่อต่อสู้กับกระแสการเจริญทางวัตถุยุคโลกาภิวัตน์ที่เน้นตัวใครตัวมัน

ผู้นำองค์กรพุทธในไต้หวัน ส่วนใหญ่จึงโดดเด่นทั้งด้านการปฏิบัติตนและนำพาผู้คนทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สร้างสรรค์สังคม ส่งเสริมการปฏิบัติธรรมส่วนตัว ความกตัญญูในครอบครัว เคารพกฎหมายบ้านเมือง สร้างจิตสำนึกที่ดีแก่สังคมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ปฏิเสธความรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ตรงกันข้ามพยายามนำมาใช้เพื่อเผยแพร่ธรรมะและแนวคิดให้แก่ประชาชนออกไปโดยผ่าน

บรรยากาศชุมชนหนึ่งในสมณารามจิ้งจอก

ช่องทางสื่อสารสมัยใหม่และช่องทางการตลาดเชิงคุณธรรมในรูปแบบต่างๆ 'ไม่ปล่อยให้ตัวเองให้ติดอยู่ในโลกแห่งอดีตที่หลุดแยกออกจากโลกปัจจุบัน

ตรงนี้เอง ที่ทำให้การเผยแพร่แนวพุทธในไต้หวัน คุณมีสี่สันและเชื่อมโยงอยู่กับสถานการณ์และชีวิตจริงของผู้คนในสังคมปัจจุบัน ไม่เฉพาะที่ไต้หวัน แต่มีการแพร่ขยายไปทั่วโลกด้วย ดังที่บางคนบอกว่า ไต้หวันกำลังจะกลายเป็นบรรษัทข้ามชาติเชิงคุณธรรม ควบคู่ไปกับบรรษัทข้ามชาติเชิงเศรษฐกิจเลยทีเดียว

ชุดความคิดเชิงพุทธไต้หวัน

ชุดความคิดเชิงพุทธไต้หวันเป็นพุทธแบบมหายานที่สอนให้ช่วยเหลือผู้อื่น ยิ่งช่วยมากเสียสละมาก ทำเพื่อผู้อื่นมากก็จะเท่ากับว่าได้เพิ่มความสำเร็จในการเป็นพระโพธิสัตว์ ณ ชาตินี้ ณ เวลานี้ สรุปสาระสำคัญได้ 4-5 ประการคือ

1. ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่การได้ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ใช่การอยู่คนเดียว สุขคนเดียว
 2. การจะไปช่วยเหลือผู้อื่น ต้องผ่านการฝึกอบรมจรรยาบรรณและควรไปเป็นหมู่คณะ จะได้ดูแลเอาใจใส่กัน ท่วงติงกันดี แต่ต้องทำด้วยความสุภาพ
 3. รูปเคารพพระพุทธเจ้าคือพระโพธิสัตว์ปางต่างๆ เช่น เจ้าแม่กวนอิม ตั้งจั่งอวาง ซึ่งเป็นแบบอย่างของการโปรดสัตว์ให้พ้นทุกข์
 4. การปฏิบัติธรรมคือการปฏิบัติจริงโดยการทำงานเพื่อผู้อื่นอย่างเอาจริงเอาจัง ทำร่วมกัน สามัคคีกัน จึงจะมีความก้าวหน้า
 5. มีความเชื่อว่า แม้ตายไปแล้วก็ต้องกลับมาเกิดในโลกนี้อีก เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ตกทุกข์ได้ยากต่อไปอีก เพื่อตนจะได้พัฒนาไปสู่การเป็นพระโพธิสัตว์ในขั้นที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จนมีบารมีเปี่ยมล้น ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าได้
- แนวคิดเช่นนี้จึงทำให้ชาวพุทธได้หวนมุ่งปฏิบัติธรรมด้วยการทำงานอยู่ในสังคม แต่เน้นทำงานช่วยเหลือผู้อื่น ลดความเห็นแก่ตัว ลดตัวตนอยู่ตลอดเวลา

ด้านหน้าของสมณารাজ์ซื่อ ด้านหลังไกลออกไปเป็นขุนเขาทะเลหมอก

แปลงผักที่นักบวชและอาสาสมัครฉ้อจี้ช่วยกันปลูกในบริเวณสมณารามจิ้งซือ

บริการประชาชนที่จัดทุกเดือนในสมณารามเพื่อช่วยสงเคราะห์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

นักศึกษาแพทย์ปีหนึ่งของฉ้อจี้ไปทำงานอาสาสมัคร (ทำฐานเทียน) ที่สมณารามจิ้งซือ คนหนึ่งที่ 2 จากซ้ายมือคือ ผมเอง

ต้นไม้เชิงคุณธรรมและจิตวิญญาณจึงเกิดและเติบโตมากมายในดินแดนใต้หวัน ซึ่งเป็นคุณแก่คนใต้หวัน สังคมใต้หวันและสังคมโลกด้วย

❖ ชื่อจี สำนักพุทธหมายเลขหนึ่งของใต้หวัน

ในบรรดาสำนักรพุทธกว่าสิบสำนัก ชื่อจีถือได้ว่าเป็นสำนักที่ใหญ่และทรงพลังที่สุด มีสมาชิกกว่า 5 ล้านคนทั้งในใต้หวันและต่างประเทศ ผมกับคณะที่ไปดูงานคราวนี้ ก็มุ่งไปศึกษาเรียนรู้เรื่องราวของสำนักพุทธชื่อจีนี้เอง

ชื่อจีเป็นสำนักพุทธที่กำหนดเป้าหมายหลักขององค์กรไว้ 4 ภารกิจ คือ

1. การทำกิจกรรมสังคมสงเคราะห์
2. การจัดบริการรักษาพยาบาล
3. การจัดการศึกษา
4. การส่งเสริมวัฒนธรรม

มีมูลนิธิพุทธชื่อจีเป็นองค์กรแกนกลางในการดำเนินงาน ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 อยู่ได้ด้วยเงินบริจาคอย่างสม่ำเสมอจากสมาชิกกว่า 5 ล้านคน มีระบบบริหารจัดการที่ดีมาก การเงินโปร่งใสมากจนเป็นที่เชื่อถือของคนทั่วไป จึงมีเงินมาใช้จ่ายทำกิจกรรมต่างๆ อย่างมากมายไม่รู้จบสิ้น

ส่วนสมณาราม (วัด) ที่พำนักของท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน ผู้เป็นประมุขของชาวชื่อจีที่ตั้งอยู่ที่เมืองฮวาเหลียน (ฮัวเหลียน) ชายฝั่งตะวันออกของใต้หวัน ซึ่งเป็นเขตกันดาร แยกการบริหารจัดการออกจากมูลนิธิ ไม่รับบริจาค ไม่ใช้เงินของมูลนิธิ บริหารจัดการโดยยึดหลักการพึ่งพาตนเอง ภิกษุณี อาสาสมัครและผู้มาฝึกฝนที่นั่น ต้องทำงาน หารายได้เล็กๆ น้อยๆ มาใช้จ่ายในกิจการของสมณารามเอง ไม่มีแบบวัดครึ่งหนึ่งกรรมกรครึ่งหนึ่ง ทั้งเจ้าอาวาสและลูกวัดไม่มีการสะสมพอกพูนทั้งทรัพย์สินและลาภยศ

❖ เยี่ยมชมอารามของท่านธรรมาจารย์

วันศุกร์ที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เวลาเกือบ 6 โมงเช้า ผมและคณะดูงาน 40 กว่าชีวิต เดินทางถึงสมณารามจิ้งซือ ที่เมืองฮวาเหลียนอันเป็นที่พำนักของท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน สมณารามแห่งนี้ตั้งอยู่ท่ามกลางแมกไม้ที่ปลูกอย่างเป็นระเบียบ

พูดคุยกับสมาชิกข้อจี้ทั้งที่อยู่ทีนั้น (ส่วนน้อย) และอยู่ที่อื่นๆ (ส่วนใหญ่) เข้าลักษณะของการจัดการความรู้ (knowledge management) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้ถ่ายทอดประสบการณ์อันเป็นความรู้ในตัวตนสู่ผู้อื่น โดยท่านธรรมาจารย์ช่วยสรุปหรือเสริมความคิดให้อย่างสั้นๆ นับเป็นการดำเนินงานที่ทันสมัย สมาชิกที่มีจำนวนเป็นแสนคนได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กันอย่างสม่ำเสมอ ได้เพิ่มพูนทั้งมิติความรู้ความเข้าใจ มิติทางเทคนิค และเสริมสร้างมิติทางจิตวิญญาณอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการทำการตลาดเชิงสังคม (social marketing) ไปพร้อมๆ กันด้วย

มีแพทย์คนหนึ่งเป็นรอง ผอ. โรงพยาบาลแห่งหนึ่งของข้อจี้ (มูลนิธิพุทธข้อจี้มีโรงพยาบาลในได้หวัน 5 แห่ง) เล่าผ่านการสนทนาทางไกลว่า มีอยู่วันหนึ่งเป็นวันหยุด รอง ผอ. พบว่าทีมวิศวกรของโรงพยาบาลกลับมาทำงานทั้งทีม จึงถามว่าทำไมไม่หยุดงานเพราะเป็นวันหยุด วิศวกรตอบว่าพวกเขาฟังข่าวพยากรณ์อากาศทราบว่าได้ฝนจะเข้าได้หวันแน่นอน จึงรีบกลับมาประจำโรงพยาบาล เพราะโรงพยาบาลขาดไฟฟ้าไม่ได้ ถ้าได้ฝนเข้าโรงพยาบาลอาจมีปัญหา พวกเขาจึงต้องกลับมาเตรียมรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ส่วนการหยุดพักผอน หยุดวันหลังก็ได้ นี่เป็นการนำความดีของผู้อื่นมาเล่าให้ผู้อื่นฟังนั่นเอง แพทย์คนดังกล่าวพูดตอนท้ายว่า เขากำลังจะเปิดคลินิกเด็กแห่งใหม่ ขอให้ท่านธรรมาจารย์ให้กำลังใจแก่พวกเขาด้วย ท่านธรรมาจารย์บอกว่าอาจารย์ให้กำลังใจแก่หมอได้ แต่กำลังใจของอาจารย์ยังไม่สำคัญเท่ากับความมุ่งมั่นในการทำงานของหมอทุกคนที่มีอยู่แล้ว นับว่าเป็นการตอบสั้นๆ ที่มีจิตวิยาสูงมาก

นายแพทย์อีกคนหนึ่งมาพูดสดที่ห้องประชุม (เวลาแต่ละคนพูดก็ลุกขึ้นยืนไหว้อาจารย์แล้วก็ยืนพูดอยู่ข้างโต๊ะที่อาจารย์นั่ง ไม่ได้แสดงอาการพิงออบพิเทาอย่างมากมายอะไร) เขาเล่าถึงว่ามีนักเรียนแพทย์ที่จบการศึกษาจาก โรงเรียนแพทย์ของข้อจี้ตามระบบของได้หวัน ผู้ชายทุกคนต้องไปเป็นทหารแต่ปัจจุบันมีการอนุโลม คนที่จบมหาวิทยาลัยสามารถเลือกไปทำงานบริการสังคมแทนได้ นักเรียนแพทย์คนดังกล่าวจับฉลากเลือกไปเป็นแพทย์ที่ประเทศกำลังพัฒนาแห่งหนึ่งในอเมริกากลาง ไปทำงานที่นั่น ไปช่วยเปิดคลินิกรักษาโรคเบาหวาน โดยขอรับเงินบริจาคจากผู้คนเพื่อทำกิจกรรมนี้ ได้ผลดีมาก ตอนนี้ครบกำหนดทำงานแล้วจะกลับได้หวันก็ได้ แต่เขาสมัครใจขออยู่ต่อเพราะรู้สึกว่าย่างมีงานให้ทำเพื่อคนเจ็บป่วยได้อีกมาก

ท่านธรรมาจารย์สรุปท้ายอย่างแหลมคมว่า นี่
คือชีวิตแพทย์หนึ่งชีวิต ที่สามารถช่วยชีวิตคนอื่นได้
เป็นพันเป็นหมื่น แพทย์ในโลกนี้ต้องการคนแบบ
หมอคณีนี

อาสาสมัครชื่อจี้คนหนึ่งที่ไม่มีโอกาสเข้าไป
ทำงานในโรงพยาบาลแล้วว่า วันที่พวกเขาไปทำงาน
มีผู้ป่วยสูงอายุคนหนึ่งมาโรงพยาบาล อาสาสมัคร
เข้าไปช่วยดูแลให้ข้อมูลคำแนะนำต่างๆ อย่างรวดเร็ว
จนคุณตาท่านนั้นชมว่า ให้ข้อมูลดีกว่าคอมพิวเตอร์
อีก ท่านธรรมาจารย์พูดติดตลกว่า ถ้าอาสาสมัคร
ชื่อจี้เป็นคอมพิวเตอร์ ตัวท่านอาจารย์เองคงจะเป็น
เครื่องที่ error (ผิดพลาดคลาดเคลื่อน) ทุกวัน

มีแพทย์หญิงอายุไม่มากคนหนึ่ง เดินทาง
มาจากจีนแผ่นดินใหญ่เพื่อมารับไขกระดูกไปปลูก
ถ่ายให้คนไข้นั้น ก่อนเดินทางกลับได้มีโอกาสเดิน
ทางไปเยี่ยมชมกิจการของชื่อจี้ และได้รับเชิญให้
มาพูดสดในที่ประชุม เธอประทับใจมากพูดได้ไม่
ประโยคก็ร้องไห้

มีพยาบาลคนหนึ่ง เล่าผ่านระบบสนทนา
ทางไกลว่า เธอเป็นพยาบาลอายุน้อยจบมาไม่นาน
ทำงานอยู่ในห้องคลอด แม้ว่าเรียนพยาบาลมา
โดยตรงแต่เวลาแนะนำมารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูก
การให้นมลูก มารดาไม่ค่อยเชื่อถือเธอ เพราะเห็น
ว่าอายุน้อยและยังไม่ได้แต่งงาน แต่พบว่าคุณป้า
คุณน้าคุณอาอาสาสมัครชื่อจี้ที่ไปช่วยให้คำแนะนำ
แก่มารดาเหล่านั้น ทำงานได้ผลดีมาก มารดาที่
ได้รับคำแนะนำมักจะเชื่อถือและปฏิบัติตาม นับเป็น
สิ่งที่อาสาสมัครน่าจะได้ภาคภูมิใจ

ท่านธรรมาจารย์จี้เหยียน
นอนบนแคร่ไม้เล็กๆ ปู
ด้วยเสื่อตั้งที่เห็นนี้ตั้งแต่
ออกบวชจนถึงทุกวันนี้

เราได้อ่านข้อมูลว่า การประชุมเช่นนี้ ทำทุกวันของท่านธรรมาจารย์อยู่ที่สมณาราม ซึ่งกิจกรรมครั้งนี้ นับเป็นการผสมผสานศาสตร์และศิลป์หลายอย่างเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน ได้แก่ หนึ่ง ความศรัทธาในการทำความดี สอง การยกย่องให้เกียรติในคุณค่าของทุกคนอย่างไม่เลือกชั้นวรรณะและอย่างเปิดเผย เพื่อเสริมสร้างพลังใจของสมาชิกและผู้คนทั่วไป สาม การเชื่อมโยงเรื่องศาสนธรรมเข้ากับการทำงานในโลกแห่งความจริงในปัจจุบัน ไม่ปล่อยให้เรื่องศาสนธรรมเป็นเพียงแค่อำสอนในอดีตกาลสี่ การจัดการความรู้ที่ให้ความสำคัญกับการดึงความรู้และประสบการณ์ในตัวคนออกมาถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ห้า การรับเอาวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสื่อสารเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน และหก การใช้เทคนิคการตลาดเชิงสังคมในทางบวก

เหล่านี้คือ การจัดการด้านศาสนาที่ชาญฉลาดมาก*

หลังจบการประชุมซึ่งใช้เวลารวมทั้งสิ้นเกือบ 2 ชั่วโมง ท่านธรรมาจารย์ได้ให้ความเมตตาแก่คณะผู้มาเยือนชาวไทย โดยมีบอซ่งเปาอุปพระโพธิสัตว์และอ๋องเปาเหยียถึยักภัคษณโชจี้ให้แก่พวกเราทุกคนอีกด้วย จากนั้นก็มีท่านภิกษุณีอีกรูปหนึ่งพาคณะเราชมกิจกรรมในสมณาราม อันได้แก่ แปลงผักที่ชาววัดช่วยกันปลูกไว้ทำอาหารกินกันเอง ห้องทำงานที่มีอาสาสมัครมาช่วยกันผลิตสินค้าออกจำหน่ายหา รายได้มาใช้จ่ายในวัด เช่น ทำเทียน ทำของที่ระลึกต่างๆ ในทุกมุมของวัด มีอาสาสมัครมาช่วยทำงานในหน้าที่ต่างๆ อย่างเป็นระบบ เช่น ทำความสะอาดบริเวณ เป็นยาม ทำอาหาร ดูแลห้องน้ำ ทำของขาย ขายของที่ระลึก ให้คำแนะนำแก่ผู้มาเยือน แยกขยะ ฯลฯ

การเข้ามาทำงานอาสาสมัครในวัดจึงถือเป็นการปฏิบัติธรรม แทนการนั่งท่องบทสวดมนต์แต่เพียงอย่างเดียว

เราได้ไปแวะชมห้องเก็บไม้ที่ตัดเป็นพ่อนขนาดแตกต่างกัน ซึ่งจัดวางไว้เป็น กอง อย่างเป็นหมวดหมู่ ท่านภิกษุณีผู้นำชมบอกว่า ท่านธรรมาจารย์สอนว่า “คนเราก็

* จากการไปเยี่ยมศึกษาสำนักพุทธอ้อยได้วันรอบ 2 ของผม เมื่อเดือนเมษายน 2549 ได้มีโอกาสพบกับคุณสติเฟ่น หวัง ซีอีโอของมูลนิธิพุทธอ้อย จึงทำให้ทราบชัดเจนว่า สิ่งที่ผมประมวลไว้ในนั้นถูกต้องแล้ว มูลนิธิพุทธอ้อยจ้างแผนงานและดำเนินงานโดยอาสาสมัครอ้อยซึ่งเป็นมืออาชีพอ่างงานหลายแขนง การทำงานทุกอย่างจึงเป็นระบบและมีผลงานออกมาได้อย่างประณีต ตัวสติเฟ่น หวัง ก็เป็นชาวไต้หวันแต่ไปโตที่สหรัฐอเมริกา ประสบความสำเร็จในธุรกิจมากมายขนาดมีธนาคารเป็นของตนเอง ต่อมาได้สละความสำเร็จเหล่านั้นมาเป็นอาสาสมัครอ้อยช่วยท่านธรรมาจารย์เจ้เจี้ยเยี้ยนทำงานเต็มตัวตลอดเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมาน่า

เหมือนไม้เหล่านี้ ไม้ทุกชนิดมีคุณประโยชน์ทั้งนั้น แต่อาจแตกต่างกัน เราแยกหมวดหมู่ไว้ให้เป็นระเบียบทำให้ดูสวยงามและสามารถนำมาใช้งานได้อย่างเหมาะสมกับประโยชน์ที่แตกต่างกัน คนก็เช่นเดียวกัน ทุกคนมีคุณค่ามีประโยชน์แตกต่างกัน ไม่มีใครเลยที่ไร้ประโยชน์”

ท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียน

แค่เพียงได้เห็น แค่เพียงได้เรียนรู้หน่อยนิด ก็สามารถสัมผัสได้ถึงความรู้สึกธรรมดาของท่านธรรมจารย์ผู้นี้ จึงควรติดตามศึกษาดูว่า ท่านคือใคร มาจากไหน มาถึงจุดนี้ได้ได้อย่างไร

ท่านเจิ้งเหยียนเกิดเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2480 ที่ตำบลชิงสุ่ย เมืองไทจง ซึ่งอยู่ตอนกลางของไต้หวัน พ่อแม่ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของอา จึงนับถืออาเป็นเหมือนพ่อแม่ที่แท้จริง เมื่ออายุได้ 15 ปี แม่ป่วยด้วยโรคกระเพาะอาหาร อาจารย์ได้ตั้งจิตขอให้มารดาหายป่วยโดยตนเองขอลดอายุของตนเองลง 12 ปี และจะกินมังสวิรัตเพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่การเพิ่มอายุขัยให้กับมารดา

เมื่ออายุได้ 20 ปี บิดาป่วยกะทันหันด้วยโรคความดันโลหิตสูงและเสียชีวิตลง ท่านอาจารย์มีความสะเทือนใจมาก ในที่สุดก็ตัดสินใจปลงศพตนเองถือบวช เร่ร่อนไปทางแถบตะวันออกของไต้หวัน ซึ่งเป็นเขตทุรกันดาร ผู้คนยากจนมาก ท่านไม่ออกมารับิณฑบาตจากชาวบ้านเพราะไม่ต้องการให้ชาวบ้านเดือดร้อน ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายด้วยการเก็บถั่วลิสงและมันเทศที่หลงเหลือจากการเก็บเกี่ยวของชาวบ้านมาเป็นอาหาร จนกระทั่งปี พ.ศ. 2504 ท่านได้เดินทางมาพำนักที่เมืองฮวาเหลียน และในเวลาต่อมาท่านได้พระอาจารย์อันซุนรับเป็นพระอุปัชฌาย์บวชให้ โดยได้สั่งสอนหลักสั้นๆ ว่า “เมื่อบวชแล้ว จงทำทุกอย่างเพื่อพุทธศาสนาและสรรพสัตว์ทั้งปวง”

หลังจากนั้นท่านธรรมจารย์และอุบาสก สวี ชง หมิน เพื่อนของท่านได้พากันมาสร้างกระท่อมเล็กๆ หลังวัดผู้หมิง ที่ฮวาเหลียนเป็นที่พำนัก โดยตัวท่านอาจารย์และสานุศิษย์เพียงไม่กี่คนได้อยู่อาศัยที่นั่น ด้วยการทำงานอย่างหนัก ต่อสู้กับภัยธรรมชาติทุกรูปแบบ อยู่แบบอดมื้อ กินมื้อ ท่านอาจารย์ได้ตั้งกฎไว้ว่า “วันใดไม่ทำงาน

ท่านธรรมาจารย์อินซุ่น พระอุปัชฌาย์
กับท่านธรรมาจารย์เจ็งเหยียน

วันนั้นจะไม่กิน” นอกจากปลูกผักไว้กินเอง ทำโรงงานเล็กๆ รับทำสินค้าขาย เช่น นำ
ด้ายจากโรงงานที่เขาทิ้งแล้วมาถักเสื้อกันหนาว เย็บถุงสำหรับใส่อาหารสัตว์ ถัก
รองเท้าเด็กขายหาเงินมาใช้ประทังชีวิต เป็นต้น

ปี พ.ศ. 2509 ท่านอาจารย์ประสบเหตุอันทำให้กระเทือนใจอย่างรุนแรง เมื่อ
ไปเยี่ยมอุบาสกผู้หนึ่งที่เจ็บป่วยต้องเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลเอกชนที่ฟงหลิน
อาจารย์ไปพบกองเลือดกองใหญ่อยู่บนพื้น สอบถามได้ความว่าเป็นกองเลือด
ของผู้หญิงชนบทแก่สลด ญาติใช้เวลาเดินทางพามาโรงพยาบาล 7-8 ชั่วโมง แต่ก็
ต้องเสียชีวิตเพราะญาติไม่มีเงิน 8,000 เหรียญสำหรับจ่ายค่ามัดจำก่อนที่แพทย์จะ
ลงมือผ่าตัดช่วยชีวิต เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้ท่านอาจารย์ตั้งปณิธานแน่วแน่ว่าจะ
ต้องทำงานเพื่อหาทางช่วยเหลือผู้ยากไร้ที่ขาดที่พึ่งพิง

จากนั้นไม่นาน มีแม่ชีคาทอลิก 3 ท่านมาเยี่ยม เห็นสภาพความยากลำบาก
ของท่านอาจารย์ ก็ชวนอาจารย์เปลี่ยนมาบวชเป็นชีคาทอลิก โดยมีความเห็นว่
ศาสนาพุทธไม่เอาใจใส่ความทุกข์ยากของคนในสังคม ไม่ช่วยแก้ปัญหาสังคมอย่าง
เป็นรูปธรรม พุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่ไม่หาธรรมะเพื่อพัฒนาตนเองเท่านั้น แต่ท่าน
อาจารย์ไม่มองเช่นนั้น อาจารย์เห็นว่าหลักพุทธธรรมไม่เพียงแต่สอนให้คนรักเพื่อน
มนุษย์ด้วยกันเท่านั้น แต่ยังสอนให้รักสรรพสัตว์และสรรพสิ่งรอบตัวด้วย และยังสอน
ให้ชาวพุทธเป็นผู้ให้โดยไม่หวังผลตอบแทนด้วย แม่ชีคาทอลิกจึงเสนอว่า ถ้าอย่าง
นั้นทำไมไม่รวมชาวพุทธทำคุณประโยชน์เพื่อสังคมเล่า

กระท่อมหลังนี้ คือ สถานที่
ทำน้กเพื่อปฏิบัติธรรม
และเริ่มก่อตั้งมูลนิธิพุทธ
จีอจี เมื่อ 10 ปีก่อน

ในที่สุดท่านอาจารย์จึงเกิดความคิดอันที่จะรวบรวมชาวพุทธเข้าด้วยกันเพื่อช่วย
กันสร้างกุศลกรรมด้วยการช่วยเหลือผู้ยากไร้ให้เป็นรูปธรรมด้วยความเมตตากรุณา
และไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ถ้าชาวพุทธทำได้ ทุกคนก็จะเป็นพระโพธิสัตว์ได้ทันที
ไม่ต้องรอสวดมนต์อ้อนวอนภาวนาต่อเจ้าแม่กวนอิม ความทุกข์ยากในสังคมและใน
โลกก็จะบรรเทาเบาบางลงไปได้

จากนั้น ท่านอาจารย์จึงให้หลัก “ลงมือทำเลย” เริ่มด้วยการชวนสานุศิษย์ที่เป็น
แม่บ้านธรรมดา 30 คน ให้รู้จักออมเงินที่จะไปจ่ายตลาดคนละ 50 เซ็นต์ต่อวัน โดย
ออมลงในกระปุกไม้ไผ่ มีคำขวัญว่า “แม่เงิน 50 เซ็นต์ ก็ช่วยเหลือผู้ยากไร้ได้”

จากจุดเล็กๆ ที่เปี่ยมไปด้วยศรัทธาในความดีงาม ความเมตตากรุณาอย่าง
สูงส่งที่เต็มไปด้วยความมุ่งมั่นจากจิตใจของท่านอาจารย์และแม่บ้านสานุศิษย์เพียง 30
คน จากนั้นการออมเงินวันละเล็กน้อยเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นได้แพร่กระจายไปทั่ว
เมืองฮวาเหลียน มีผู้คนสมทบทุนมากขึ้นตามลำดับ

จนถึงวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2509 มูลนิธิพุทธจีอจี จึงได้ถือกำเนิดขึ้นที่นั่น ถึง
วันนี้ เวลาผ่านไป 40 ปี มูลนิธิพุทธจีอจีได้ขยายกิ่งก้านสาขา มีสมาชิกทั่วโลกกว่า 5
ล้านคน มีอาสาสมัครหลายแสนคน มีเงินบริจาคมาทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็น
หมื่นเป็นแสนล้านเหรียญ มีกิจกรรมทางมนุษยธรรมและทางจิตวิญญาณแพร่
กระจายไปทั่วเกาะไต้หวันและกระจายไปทั่วโลก ประเมินเป็นมูลค่าและคุณค่ามิได้
นี่คือการเติบโตของเมล็ดพันธุ์แห่งความดีบนเนื้อนาบุญที่อุดมและงดงาม

ได้หวันและต่างประเทศ ผลงานเป็นที่ประจักษ์ รัฐบาลจึงอนุญาตให้ผู้บริจาคเข้า มูลนิธิพุทธฉือจี้นำยอดเงินบริจาคไปลดหย่อนภาษีได้

ผมไม่ทราบข้อมูลเงินบริจาคของมูลนิธิ แต่ประมาณการจากกิจกรรมที่ได้รับรู้ คาดว่าเงินบริจาคน่าจะมีมูลค่ารวมกันน่าจะเป็นหมื่นเป็นแสนล้านเหรียญ (1 เหรียญ เท่ากับ 1.2 บาท) เพราะฉือจี้ได้ขยายงานต่างๆ ออกไปมากมาย โดยแต่ละงาน จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมหาศาล แต่นั่นยังไม่สำคัญเท่ากับทุนมนุษย์และทุนทาง จิตวิญญาณของสมาชิกและอาสาสมัครฉือจี้ที่รวมกันเป็น “มหาเมตตา-มหากุณา” ที่มีความตั้งใจและลงมือทำงานสารพัดอย่างเพื่อช่วยเหลือผู้ทุกข์ให้พ้นทุกข์ ตั้งแต่ เรื่องง่าย ๆ อันได้แก่ งานช่วยทำ ความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน สถานที่สาธารณะ การ คัดแยกขยะ การช่วย สงเคราะห์บุคคลและ ครอบครัวผู้ยากไร้ การ ช่วยเหลือกรณีภัยพิบัติ ทั้งในและนอกประเทศ ไปจนถึงการจัดการศึกษา การสร้างโรงพยาบาล การดำเนิน งานธนาคาร ไชกระดูก การทำสถานี โทรทัศน์ และอื่นๆ อีก มาก

การดำเนินงาน ของมูลนิธิ อาศัยพลัง ของอาสาสมัครฉือจี้ (แต่งกายเสื้อน้ำเงิน กางเกงขาวหรือบาง กรณีก็เป็นชุดสีน้ำเงิน) ที่ มีการ คัด เลือ ก และ

อาสาสมัครฉือจี้ ดำรงทำให้ผู้สูงอายุด้วยความอบอุ่น สงเกตใบหน้าจะเห็นว่าคุณยายมีความสุขสุดๆ

คุณไหลว นักธุรกิจรับฝากรถยนต์
ข้างสนามบินเจียง ไค เซ็ค อาสา
สมัครจัดซื้อผู้ศึที่บ้านของตนเองเป็น
ศูนย์รวมอาสาสมัครจัดซื้อในย่านนั้น

อาสาสมัครจัดซื้อดูแลช่วยเหลือ
ผู้ป่วยในโรงพยาบาล

อาสาสมัครจัดซื้อแบกผู้สูงอายุขึ้นหลังด้วยความเต็มใจ

“ความสุขของฉัน
เมื่อได้เห็นน้ำตาเธอ
ความฝันของฉัน
ความรักที่ได้จากเธอ

เพราะว่าพวกเรา
ด้วยใจ ร้อยใจ
เพราะว่าพวกเรา
ร่วมสุขร่วมทุกข์

เพราะเสียงหัวเราะจากเธอ
ใจฉันนั้นเจ็บปวดเหลือเกิน
ต้องการคุณมาช่วยสร้างสวรรค์
คือพลังเดินหน้าต่อไป

ครอบครัวเดียวกัน
เราต่างซาบซึ้ง
ครอบครัวเดียวกัน
บนเส้นทางของชีวิต”

(เพลงชื่อ “ครอบครัวเดียวกัน”)

อาสาสมัครชื่อจี้ เข้าแถวร้องเพลงต้อนรับคณะดูงานอย่างสดชื่น

แนวพุทธของชื่อจี้มองว่าคนทุกคนมีเมล็ดพันธุ์แห่งความดีอยู่ในตัว มีธาตุของความรักความเมตตาอยู่ทุกคน ทุกคนจึงควรฝึกฝนจิตให้รู้จักรักและขอบคุณสรรพสิ่งรอบตัว ชาวชื่อจี้จึงนิยมฝึกฝนขอบคุณผู้อื่นอย่างจริงใจและนอบน้อม แม้ไม่ช่วยเหลือใครๆ ก็ยังขอบคุณผู้ที่ให้ช่วยเหลือ การรู้จักขอบคุณ (กั้นเอิน) ถือเป็นภารกิจที่รักและเคารพในผู้อื่น เป็นการพัฒนาจิตของตนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความเชื่อด้วยการฝึกเช่นนี้ทำให้ชาวชื่อจี้เป็นคนมีจิตใจดี มองคนในแง่บวก มองสรรพสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจและมีมีความสุข

อาสาสมัครกำลังช่วยกันคัดแยกขยะที่ศูนย์ recycle ขยะแห่งหนึ่งในไทเป

2 ใน 6 ของอาสาสมัครชื่อจี้จากไทยตามไปดูแลคณะดูงานถึงไต้หวัน

ภาพถ่ายอาสาสมัครชื่อจี้ที่ทำงานคัดแยกขยะ ณ ศูนย์ recycle แห่งหนึ่ง ใครเป็นอาสาสมัครได้เห็นภาพอย่างนี้ก็สุดจะภูมิใจ

ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ มาช่วยกันคัดแยกขยะ
ที่ศูนย์ recycle ด้วยความสุขและสดชื่น

ใช้งานและขายนำเงินเข้ามามูลนิธิ
อาสาสมัครในชุมชนนั่นเองหมุน
เวียนกันมาทำงานในช่วงเวลาที่
แต่ละคนว่างจากภารกิจส่วนตัว
เกิดความเป็นชุมชน เป็นกลุ่ม เป็น

หมู่คณะ ได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นผู้ให้ผู้เสียสละเพื่อผู้อื่น ได้ความภาคภูมิใจ
ในการทำความดี ใ้บุญจากการปฏิบัติเหมือนกับว่าพวกเขาทำงาน recycle ขยะไป
recycle ชีวิตและจิตใจของตนเองให้พัฒนาสูงยิ่งขึ้นไปพร้อมๆ กันตลอดเวลา ทุกคน
จึงล้วนมีความสุข โบหน้าสดชื่น พวกกันมาต้อนรับพวกเราที่ไปเยือนราวกับเป็น
ญาติสนิท กระตือรือร้นที่จะแนะนำ ให้ข้อมูลและบริการพวกเราสารพัด จนแทบไม่น่า
เชื่อว่าจะมีกลุ่มคนเช่นนี้ในโลกนี้

เพื่อให้เข้าใจกระบวนการพัฒนาอาสาสมัครคือจ้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผมขอนำข้อ
เขียนของพระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า ซึ่งท่านเขียนเอาไว้ว่า

ขั้นตอนรับสมาชิกคือจ้

(1) สมาชิกหลัก

ขั้นตอนทั่วไป คือ เพียงเป็นแค่ผู้สนับสนุนก่อน โดยฝึกให้ทำทานบริจาคกับ
องค์กรคือจ้เป็นประจำ ทำไรก็ได้ จำนวนมากน้อยไม่สำคัญ แต่เน้นที่ควรทำสม่ำเสมอ
ซึ่งเป็นการฝึกความรับผิดชอบไปในตัว (มีคนได้หวั่นบริจาคให้องค์กรเป็นประจำมาก
กว่า 4 ล้านคน)

ขั้นตอนที่หนึ่ง เรียกว่าสมาชิกชั้น “เจียนสี่ (ฝึกงาน)”

ใช้เวลาอย่างน้อย 1 ปี บอกบุญหาผู้บริจาค 25 ราย

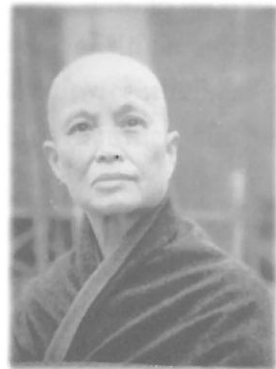
เป็นการเลื่อนระดับเข้ามาช่วยเหลือคือจ้มากขึ้น โดยร่วมกับองค์กรออกไปทำ
กิจกรรมต่างๆ เช่น ช่วยแยกเก็บขยะในชุมชน เยี่ยมบ้านผู้ป่วยอนาถา หรือเป็นอาสา
สมัครในโรงพยาบาลคือจ้ ฯลฯ ซึ่งเป็นการสัมผัสเรียนรู้จากรุ่นพี่ที่เข้ามาก่อน และมี
ชั่วโมงเข้าศึกษาวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรตามที่องค์กรจัดตารางการอบรมให้

อย่างน้อย 1 ปี (มีทั้งการเรียนแนวคิดของท่านผู้ก่อตั้ง หลักการ วิถีชีวิตของชาวฉือจี้ ฯลฯ ปีละ 8 ครั้ง ครั้งละ 1 วันต่อเดือน มักเป็นวันอาทิตย์) และต้องฝึกไปบอกบุญรับบริจาคเงินให้ฉือจี้เป็นประจำ 25 คนขึ้นไป (เงินมากน้อยไม่สำคัญ) ขอเพียงให้ฝึกมีความอ่อนน้อมที่จะไปเยี่ยมผู้บริจาค เรียนรู้เทคนิคการทำงานร่วมกัน และจิตสำนึกที่เสียสละจากรุ่นพี่เป็นสำคัญ โดยองค์กรจะมีสมุดบันทึกการบริจาคไว้อย่างต่อเนื่อง การไปนี้สมาชิกที่ฝึกงานต้องฝึกเป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างมากในการให้ความเอาใจใส่กับชาวบ้านอยู่เป็นกันเอง เป็นกิจกรรมที่สอดแทรกสาระธรรมอย่างเป็นธรรมชาติ เป็นการผ่อนคลายความรู้จากวัดไปสู่นบ้านและรับระบายความทุกข์จากบ้านออกไปด้วยคำแนะนำใหม่ๆ อาสาสมัครฉือจี้จะออกไปเยี่ยมเยียนบ้านสมาชิกคราวละ 2 คน มีอะไรขัดข้องก็สามารถขอความช่วยเหลือจากองค์กรได้ทันที เช่น เกิดภัยน้ำท่วมหรือบ้านเรือนพัง ก็ยื่นเรื่องให้ฉือจี้มาช่วยได้เลย เป็นงานที่ได้ประโยชน์ทั้งผู้ให้ผู้รับ มีความไว้วางใจกัน ไม่แพ้หรือดีกว่าระบบบริษัทประกันชีวิตประกันภัย

สาระของการไปรับเงินบริจาคถึงบ้าน อยู่ที่เป็นการแลกเปลี่ยนกันโดยฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บริจาคเงิน ส่วนฝ่ายฉือจี้เป็นผู้ให้ด้านความเป็นญาติทางธรรม โดยเน้นเป้าหมายการไปได้ตามทุกข์สุข เมื่อมีปัญหาอะไรก็จะได้ช่วยเหลือกันทันที มากกว่าเรื่องจำนวนเงิน เหมือนเป็นญาติที่เอาใจใส่กันยิ่งกว่าญาติทางสายเลือด และทำให้ผู้บริจาครู้สึกว่าได้ได้เผชิญปัญหาอยู่คนเดียว ยังมีเพื่อนอีกมากมายคอยเอาใจใส่ดูแล

ท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียนมักเล่าเป็นเกร็ดเพชรให้ชาวฉือจี้ได้ฟังว่าหัวใจสำคัญของการไปรับบริจาคคือ การไปขอรับบริจาคความมีน้ำใจจากสังคมผ่านการบอกเล่าสัมพันธ์กับชาวฉือจี้นั่นเอง เพราะแรกเริ่มเดิมทีสมัยบุกเบิกเตรียมสร้างโรงพยาบาลที่ฮวาเหลียน ก็มีเศรษฐีใจบุญชาวญี่ปุ่นจะให้เงินก้อนใหญ่ทันที แต่ท่านปฏิเสธอย่างสุภาพด้วยเหตุผลว่าต้องการรวบรวมเงินจากหัวใจของคนได้วันเพื่อจะได้เป็นโรงพยาบาลของชาวไต้หวันจริงๆ มากกว่า เพราะเมื่อคนไต้หวันให้ก็จะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

ท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียน ในวัยปัจจุบัน

หากได้รับเงินจากใครคนใดคนหนึ่งเพียงไม่กี่คนก็จะขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันไป บางกรณีข้อจี้จัดกิจกรรมออกไปรับบริจาคตามท้องถนนทุกมุมเมือง ก็เพื่อมุ่งรับบริจาคความรู้สึกร่วมจากประชาชนให้หันมาสนใจปัญหาของสังคมในขณะนั้นๆ ร่วมกันเป็นสำคัญ ไม่ได้มุ่งที่จำนวนเงิน

ขั้นตอนที่สอง เรียกว่าขั้น “เผยแพร่ (อบรม-ปมฝึก)” :

- ใช้เวลาอีกอย่างน้อย 1 ปี เพิ่มผู้บริจาค 40 ราย และถือศีลข้อจี้ อีก 10 ข้อ

ให้สมาชิกฝึกเลื่อนระดับความเสียสละทุ่มเททั้งเวลาและจิตใจให้กับการทำกิจกรรมในสังคมท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีก 1 ปี โดยต้องเข้ารับการฝึกอบรมตามตารางฝึก รายปีมากขึ้น ทำให้เข้าใจและลงมือปฏิบัติถือศีล 10 ของข้อจี้ได้โดยไม่ยาก

ชาวข้อจี้มีหลักธรรมที่ใช้ใกล้ชิดกับวิถีชีวิตประจำวันอีก 10 ข้อ คือ นอกจากหลักการศีล 5 ของชาวพุทธโดยทั่วไปแล้ว (1. ไม่ฆ่าสัตว์ 2. ไม่ลักทรัพย์ 3. ไม่ผิดคาม 4. ไม่พูดปด 5. ไม่ติดสิ่งเสพติด) ข้อจี้ยังมีศีลเพิ่มขึ้นอีก 5 ข้อคือ

6. ไม่มีวสุมเล่นการพนัน

7. ไม่ติดสิ่งเสพติดหมากพลู สูบบุหรี่ (วัฒนธรรมตั้งแต่ดั้งเดิมคนได้หวนโดยเฉพาะผู้ชายจะกินหมาก สูบบุหรี่ การยื่นบุหรี่ให้กันเป็นธรรมเนียม ปัจจุบันยังมีร้านห้องกระຈะริมถนนมีผู้หญิงนั่งน้อยหม่นน้อยนั่งขายหมากให้เห็นทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามหัวเมือง)

8. ไม่ฝ่าฝืนกฎจราจร

9. ไม่ร่วมกิจกรรมการเมืองที่ไม่เหมาะสม

10. ต้องมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณทุกระดับ

ศีล 10 ข้อนี้ เป็นหลักการที่ใช้อ่านทบทวนก่อนการประชุมของข้อจี้ทุกแห่งทั่วโลก ซึ่งเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่ดี และชาวข้อจี้จะไม่มีการแบ่งชั้นวรรณะว่า ใครมีอาชีพเป็นกรรมกร ชาวนา ครู นายจ้าง ลูกจ้าง หมอ พยาบาล ฯลฯ ต่างล้วนเป็นชาวข้อจี้ได้หมด

มีการให้โจทย์ทดสอบความอ่อนน้อมเอาการะบอกรับบุญเพิ่มตามจำนวนที่ตั้งไว้รวมเป็น 40 ราย ซึ่งแสดงว่า มีวุฒิภาวะด้านการบริการสูงขึ้นด้วย

เมื่อสมาชิกทำตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้แล้ว หากผ่านการพิจารณาของกลุ่มคณะกรรมการสมาชิกรุ่นที่ว่าเป็นเหมาะสมก็จะได้สิทธิ์ “ไขว่เจ็จ” คือ ได้เข้าร่วมพิธีการประกาศรับรองเป็นสมาชิกระดับอยู่เย็น (กรรมกร) ซึ่งจัดปีละครั้ง เป็นพิธีรับเครื่องหมาย

อาสาสมัครชื่อจี้จากท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน ที่สมณารามฮวาเหลียน

รายละเอียดข้างต้น เป็นระเบียบที่ใช้กับผู้นับถือนั้น ส่วนกรณีเป็นชาย จะงดงานไปรับบริจาค แต่ให้ผู้ชายทำงานด้านสวัสดิการ อำนวยความสะดวก ยกย้ายของหนัก ขั้บรด ฯลฯ คล้ายเป็นผู้พิทักษ์กฎระเบียบและศึกษางานกับสมาชิกระดับสมาชิก รุ่นพี่ หากพบว่า มีความร่วมมือ ทำงานปลุกนาคบุญมีจิตสัมพันธ์กันดีต่อกลุ่ม ภายได้เวลาที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับฝ่ายหญิง ก็จะได้รับพิจารณาเลื่อนขั้นขึ้นไปเช่นกัน

หลังได้เป็นสมาชิกถาวรแล้ว จะมีชุดฟอร์มให้ใส่เป็นชุดสีน้ำเงิน หรือน้ำเงิน-ขาว ขึ้นอยู่กับกาลเทศะว่าเหมาะกับงานประเภทใด เช่น สตรี ใส่ชุดกีฬาสีน้ำเงิน ในงานพิธีใหญ่หรือชุดกระโปรงมรรค 8 ในงานอบรมหรืองานเป็นทางการ หรือชุดพ้าน้ำเงิน-เมฆขาว เป็นชุดเสื้อยืดสีน้ำเงินขลิบปกคอสีขาว กางเกงสีขาว หมวกสีขาวซึ่งถือเป็นชุดทำงานภาคสนาม

ส่วนผู้ชาย เป็นชุดสูทสีน้ำเงิน ผูกเน็คไท ใช้ใส่ได้ทั้งในงานพิธีใหญ่และงานทั่วไป ส่วนชุดทำงานภาคสนามเป็นแบบเดียวกับสตรี

หลังการเป็นสมาชิกถาวรแล้ว องค์การจะให้ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้กับรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ โดยต้องเข้าร่วมการฝึกอบรมกับรุ่นน้องอยู่เสมอ ซึ่งถือเป็นกระบวนการปลูกฝังและถ่ายทอดจิตสำนึกขององค์กรได้อย่างเข้มข้นเป็นทอดๆ ลงไป

(2) สมาชิกกิตติมศักดิ์

องค์กรยังมีวิธีเชื่อมโยงให้คนรวยมาร่วมงานกับชื่อจี้โดยใช้วิธีเชิญมาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของชื่อจี้ แต่ต้องสามารถบริจาคเงินให้ชื่อจี้ถึงคนละ 1 ล้านเหรียญจึงจะได้ตำแหน่งนี้ ซึ่งเป็นโอกาสให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างคนรวยกับคนจน โดยมีชื่อจี้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความเอื้ออาทรแก่กัน ลดช่องว่างและความห่างเหิน เป็น โอกาสที่คนที่มีมากกว่าจะได้แสดงออกถึงน้ำใจที่มีต่อส่วนรวม เช่น พาไปร่วมงานภาคสนามกับหน่วยแพทย์หรืองานเยี่ยมคนยากไร้ตามบ้าน ทำให้คนรวยมีโอกาสเข้าถึงความเป็นจริงของสังคม และพลอยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ส่งผลต่อครอบครัวในการลดการบริโภคนิยม ซึ่งใช้เงินทองมากกว่าเงินที่บริจาคให้ชื่อจี้เพื่อไปช่วยเหลือผู้อื่นเสียอีก

สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมสมาชิกของชื่อจี้ ก็ไม่ใช่เป็นบทเรียนที่ตายตัว นอกจากกรอบคำสอนของท่านเจิ้งเหยียนและวัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบชื่อจี้ เช่น ความประหยัด การถนอมสิ่งแวดล้อม การถือศีล 10 จิตสำนึกบริการ ความรักเอื้ออาทร

ความกระฉับกระเฉงร่วมมือ ฯลฯ แล้ว ยังมีช่วงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ปฏิบัติธรรม เปลี่ยนชีวิตของชาวฉือจี้ระดับอาวุโสที่ทำงานกับองค์กรมาหลายปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเรื่อง พังง่าย เข้าถึงได้ด้วยการทำงานกัน ทำให้เกิดความประทับใจต่อสมาชิกใหม่เก่าไม่ ข้ำซาก เกิดปิตินดีที่จะอุทิศช่วยงานได้ต่อไปไม่สิ้นสุด

สำหรับวัฒนธรรมการทำงานของอาสาสมัครฉือจี้ จะให้เกียรติกัน ฝ่ายหญิง ฝ่ายชาย มีการแยกงานที่ทำอย่างชัดเจน ว่างานใดฝ่ายชายทำได้ดี งานใดฝ่ายหญิง ทำได้ดีกว่า หรืองานใดที่ต้องอาศัยความร่วมมือพร้อมเพรียงกัน เช่น งานเก็บแยกขยะ งาน ฆนอิฐก้อนปูพื้นถนน ก็จะระดมกันมาช่วยกันทำได้อย่างดีดัก

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งกลุ่มเป็นเครือข่าย ซึ่งคุณจวง แห่งเขา “หยางหมินซาน” มีบ้านพักบนยอดเขาให้ฉือจี้จัดประชุมทำกิจกรรมทุกเดือน เล่าถึงวิธีการสร้าง สัมพันธภาพของสมาชิกฉือจี้ในแต่ละเขตเมืองว่า จะตั้งศูนย์ติดต่อประสานงานขึ้นไว้ ทำงานพบปะประชุมกัน ซอยย่อยลงไปเป็นแขนงๆ ด้วย เช่นคุณจวงอยู่ในเขตไทเป แต่อยู่ในแขนงชงชาน ก็จะไปร่วมงานกับชาวฉือจี้ที่นั่น โดยแขนงนั้นจะมีหัวหน้าศูนย์ หนึ่งท่าน เป็นคนกลางประสานงานประสานใจ โดยใช้โทรศัพท์เป็นเครื่องมือนัดหมาย

เล็กลงมาก็แบ่งเป็นกลุ่มๆ อีกหลายกลุ่ม แขนงละประมาณสิบถึงยี่สิบกลุ่ม มี หัวหน้ากลุ่มดูแลสมาชิกในกลุ่มประมาณ 20 คน หากมีเกิน 20 คนขึ้นไป ก็ให้แยกไป ตั้งกลุ่มใหม่ เพื่อฝึกสร้างผู้นำคนใหม่ต่อไปเรื่อยๆ

(3) สมาชิกระดับนักบวช

ยังมีอีกสถานภาพหนึ่งขององค์กรคือ กลุ่มนักบวชภิกษุณีของฉือจี้ (ไม่มี นักบวชชาย) มีประมาณ 60 ท่าน ฟานักอยู่ที่สมณารามที่ฮั่วเหลียน เป็นนักบวชที่พึ่ง ตนเอง ไม่รบกวนเงินบริจาคจากมูลนิธิฉือจี้ อาศัยการปฏิบัติธรรมควบคู่กับงานสร้าง เทียนก้อน-เทียนจุดทรงบัวและอื่นๆ เป็นรายได้เล็กน้อย ส่งสมเป็นกองทุนสาธารณ โภคีสำหรับนักบวช เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายส่วนรวม

สำหรับหลักการฝึกตนเป็นชาวฉือจี้ ท่านเจิ้งเหยียนสอนเพียงให้เข้าถึงจิต วิญญาณที่มีความรักความเมตตาจริงๆ โดยแสดงผ่านพฤติกรรมออกไป ไม่ใช่แค่ ปรัชญาทฤษฎีเหตุผล เช่น พระพุทธองค์สอนเรื่องเมตตา นั้นคุณก็ไปรักไปเมตตาคน อื่นให้จริง ไปใส่ใจผู้ป่วย ผู้บาดเจ็บ คนยากจนโดยตรงเลย วิธีที่จะบรรเทาความทุกข์ ของคนป่วย คนจนท้องหิวก็คือ ให้ทานวัตถุก่อน แต่คนรวยก็มีความทุกข์ใจต่างๆ ที่มี กินมิใช่ ก็ต้องให้เขาเห็นคนทุกข์ยาก เห็นอริยสัจสี่ เขามองเห็นด้านอนิจจังไม่เที่ยง

พาเขามาร่วมทำประโยชน์ จนเขาเองเกิดความรู้สึก การช่วยเหลือคนอื่นเป็นความสุข เขาก็จะยิ่งยินดีที่จะเสียสละมาร่วม

กระบวนการเช่นนี้ทำกันอย่างต่อเนื่อง ส่วนคนไข้คนจนที่ได้รับการรักเมตตา ก็ได้รับความประทับใจไว้ในใจเขา ต่อไปเขามีโอกาส เขาก็อยากจะทำเช่นนี้กับคนอื่นบ้าง เพราะเขาได้รับจากคนอื่นมาก่อนแล้ว เหล่านี้คือสิ่งที่ท่านเจ้เจี้ยนสอน

หลักการอาสาสมัครของเจ้อจี เขาพูดกันอย่างง่าย ๆ ว่า “ใครมีเงินออกเงิน ใครมีแรงออกแรง ใครมีทั้งเงินทั้งแรง ออกทั้งเงินออกทั้งแรง” หลักเช่นนี้ทำให้ทุกคนเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครเจ้อจีได้ทั้งนั้น

กิจกรรมสังคมสงเคราะห์ของเจ้อจีเติบโตขยายกิ่งก้านสาขาไปมากมายด้วยพลังศรัทธาของสมาชิกและพลังการบริหารจัดการที่ผสมผสานมืออาชีพเข้ากับอาสาสมัครทุกระดับ ไม่ทำงานอาสาสมัครแบบมือสมัครเล่น หรือทำแบบทำบ้างหยุดบ้างไม่เป็นระบบ ไม่เอาจริงเอาจัง

งานสังคมสงเคราะห์เล็กๆ ที่เคยทำมาตั้งแต่อดีตก็ไม่หยุด เช่น การช่วยเหลือผู้ยากไร้ ในขณะที่ขยายไปจับงานใหญ่และใหญ่มาก เช่น การเข้าไปช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ทางตอนใต้ของไต้หวันเมื่อปี พ.ศ. 2542 มีคนไต้หวันเสียชีวิตหลายพันคน บาดเจ็บอีกมากมาย บ้านเรือน อาคารสถานที่ต่างๆ เสียหายเป็นจำนวนมาก มูลนิธิพุทธเจ้อจีส่งหน่วยอาสาสมัครเข้าไปช่วยเหลือเป็นกลุ่มแรก ทำงานช่วยเหลือหลายด้านอย่างต่อเนื่องนานถึง 5 ปี ถอนตัวออกมาเป็นหน่วยสุดท้าย โดยช่วยรัฐบาลก่อสร้างโรงเรียนทดแทนให้ชุมชนต่างๆ มากถึง 51 แห่ง ทุกแห่งก่อสร้างด้วยเทคโนโลยีทันสมัยเพื่อป้องกันแผ่นดินไหวในอนาคต จึงต้องใช้เงินหลายหมื่นล้านเหรียญ โดยค่อยๆ ระดมรับบริจาคขยายวงออกไปเรื่อยๆ ใช้เวลาดำเนินงาน 2 ปีกว่า จึงแล้วเสร็จ

มูลนิธิพุทธเจ้อจีส่งสิ่งอำนวยความสะดวกไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวที่ตุรกี

เขาเล่าว่า การก่อสร้างโรงเรียนมิชชันนารีแห่งแรกสร้างตัวอาคาร แต่ได้พยายามสอดแทรกจิตวิญญาณแห่งพุทธเข้าไปด้วย เสียขายที่ไม่ได้ไปดูแลและไม่ได้สอบถามว่าทำอะไรอย่างไบบ้าง

นอกจากการทำงานสงเคราะห์ในประเทศแล้ว อาสาสมัครฉือจี้ยังประกาศศักดาไปทั่วโลก ด้วยมองเห็นว่า โลกปัจจุบันเสียสมดุลจากน้ำมือของมนุษย์ ทุกคนที่ตื่นแล้วจึงมีหน้าที่ช่วยกันเยียวยาโลก สร้างสรรค์โลก เหตุการณ์สีนามิแถบบ้านเรา อาสาสมัครฉือจี้ก็เข้ามาช่วยเหลือตั้งแต่ต้นๆ โดยเฉพาะแถบประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย และศรีลังกา เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ปากีสถานเมื่อไม่นานมานี้ ฆงอาสาสมัครฉือจี้ก็ไปโบกสะบัดคู่กับธงสหประชาชาติเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอย่างเอาจริงเอาจัง เขามีทั้งหน่วยอาสาสมัครทั่วไป และหน่วยแพทย์อาสาสมัครจาก 8-9 ประเทศไปร่วมงาน แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ไทยร่วมเป็นอาสาสมัครนานาชาติกับเขาแม้แต่คนเดียว

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มูลนิธิพุทธฉือจี้ได้ออกไปช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ประชาชนใน 61 ประเทศ และมีเครือข่ายสาขาฉือจี้อยู่ใน 46 ประเทศ รวมทั้งในประเทศไทยก็มีแล้ว

วันที่ผมและคณะไปดูงานที่ฮวาเหลียน ได้พบกับนายเซีย จิ่ง กุ่ย อาสาสมัครฉือจี้คนสำคัญ อายุแค่ 40 ปีเศษๆ มีหน้าที่ดูแลฝ่ายต่างประเทศ คอยติดตามวางแผนและดำเนินงานบรรเทาสาธารณภัยนานาชาติ เรียนจบกฎหมาย ทำงานเป็นนายหน้าในตลาดหุ้น มีรายได้ปละหลายล้านเหรียญ เขาบอกว่าหุ้นขึ้นเขาก็มีรายได้ หุ้นตกเขาก็มีรายได้ แต่ได้คิดว่ามันไม่น่าจะเป็นวิถีชีวิตที่ดีงาม ดังนั้นเมื่อเขาค้นพบว่าตนไม่เหมาะที่จะเดินต่อไปในเส้นทางนั้น และด้วยพลังศรัทธาต่อท่านธรรมอาจารย์เจิ้งเหยียนที่มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์อย่างยิ่งใหญ่ จึงตัดสินใจเปลี่ยนเส้นทางชีวิตมาเป็นอาสาสมัครฉือจี้ตลอดชีวิต เมื่อประมาณ 10 ปีก่อน โดยตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่แต่งงานเพื่อไม่ให้มีภาระ จะได้ทำงานช่วยเหลือเพื่อนร่วมโลกที่ทุกข์ยากและช่วยเยียวยาโลกได้อย่างเต็มที่

เขาเล่าประสบการณ์ที่ได้พาอาสาสมัครฉือจี้เดินทางไปบรรเทาทุกข์ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก มีทั้งความสุขและความยากลำบาก แต่อาสาสมัครฉือจี้ก็ทำได้อยู่ได้และทนได้ทุกสถานการณ์ เขาบอกว่า ปัจจุบันเขามีพาสปอร์ตติดตัวตลอดเวลา

ประติมากรรมแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าภัยพิบัติเกิด ณ ที่ใด
ความช่วยเหลือของอาสาสมัครฉ้อฉลจะไปให้ถึงเสมอ

เมื่อมีเหตุการณ์ภัยพิบัติที่ใดในโลก เขาพร้อมจะเดินทางไปที่นั่นเสมอเพื่อนำความ
ช่วยเหลือจากฉ้อฉลไปให้ถึง

คุณเซียได้กล่าวถึงคำสอนที่ว่า “ชาวพุทธจงเป็นช่างให้พระพุทธเจ้า แต่ถ้าจะ
เป็นช่างให้พระพุทธเจ้าก็ ต้องยอมเป็นม้าเป็นวัวให้กับประชาชนก่อน”

ด้วยความเชื่อเช่นนี้เอง ที่ทำให้อาสาสมัครฉ้อฉลภาคภูมิใจและเต็มใจยิ่งนักที่
จะได้อาสาเป็นผู้ช่วยเหลือทำกรงานให้แก่ผู้อื่นโดยไม่เลือกงาน และไม่เลือกเขา
เลือกเรา นับเป็นขบวนการจิตอาสาที่ใหญ่ยิ่ง

การแพทย์ที่เน้นหัวใจ ของความเป็นมนุษย์

โรงเรียนสอนแพทย์ให้เป็นมนุษย์

วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผมและคณะดูงานได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมกิจการของคณะแพทยศาสตร์ มูลนิธิพุทธฉือจี้ที่ฮวาเหลียน คณะแพทย์แห่งนี้เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ผลิตแพทย์จบไปหลายรุ่นแล้ว

อาคารคณะแพทย์ปลูกสร้างอย่างมั่นคงแข็งแรงใหญ่โตอลังการ มีบริเวณพื้นที่สีเขียวกว้างขวาง บริเวณไม่ไกลจากคณะแพทย์มากนัก เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลขนาด 1,200 เตียง แห่งแรกของฉือจี้ ก่อสร้างอย่างอลังการ เช่นเดียวกันระหว่างคณะแพทย์และโรงพยาบาลเป็นที่ตั้งของอาคารมูลนิธิที่สวยงาม บริเวณโดยรอบมีประติมากรรมที่งดงามและให้ความหมายดีตีประดับไว้หลายสิบชิ้น ภายในอาคารมูลนิธิมีห้องประชุมขนาดใหญ่ และมีพิพิธภัณฑ์งานของฉือจี้

คณะแพทยศาสตร์ก่อตั้งขึ้นตามภารกิจของฉือจี้ที่มุ่งช่วยเหลือผู้คนในทุกๆ ด้าน ด้านการแพทย์ก็เป็นด้านหนึ่งที่ฉือจี้ให้ความสำคัญ เพราะเป็นการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากอย่างแท้จริง ซึ่งศาสนาคริสต์ได้จัดกิจกรรมทำนองนี้มานานแล้ว ท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียนเล็งเห็นว่ามูลนิธิพุทธฉือจี้ก็ควรทำกิจกรรมด้านนี้ด้วย อันเป็นปณิธานของท่านมาตั้งแต่สมัยอดีตดังที่ผมเคยเขียนถึงไปแล้ว ดังนั้นนอกจากก่อสร้างโรงพยาบาลเพื่อบริการชาวบ้านแล้ว ก็ถือโอกาสก่อตั้งสถานที่ผลิตแพทย์ที่เน้นปลูกฝังมิติของความเป็นมนุษย์และจิตวิญญาณควบคู่ไปกับองค์ความรู้ทางเทคนิค

บริเวณหน้าโรงพยาบาลพุทธจีในไทเปขนาด 1,200 เตียง จะเห็นอาสาสมัครจำนวนมากมาช่วยทำความสะอาดตกแต่งถนนทางเข้าโรงพยาบาล

เพื่อให้ได้แพทย์ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์โดยมีเป้าหมายให้ได้แพทย์ที่เก่งรักษาโรค รักษาใจ รักษาชีวิตของผู้คนเสมือนญาติ และทำหน้าที่โอบอุ้มโลกใบนี้ด้วย

คณะแพทย์แห่งนี้ ใช้ “พรหมวิหาร 4” อันเป็นแนวทางพระโพธิสัตว์ที่ชาวจี้อัจฉริยะตีมาเป็นคำขวัญประจำคณะ คือ

1. เมตตา ฝึกการมีจิตใจต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข
2. กรุณา ฝึกลงมือทำเพื่อช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา ฝึกเรียนรู้อะไรก็เข้าใจ และกตัญญูในสรรพสิ่ง
4. อุเบกขา ฝึกเข้าใจความเป็นธรรมชาติธรรมดา สามารถลดตัวตนและปล่อยวาง

เป็นการตีความพรหมวิหาร 4 อย่างกว้างและลึก

ในบริเวณโรงพยาบาลของจีอี ด้านซ้ายล่าง คือ บริเวณใช้สำหรับประชุม/ปฏิบัติธรรม ชั้นบนถัด
มากลางภาพ มีอาสาสมัครกำลังเล่นเปียโนให้คนไข้และญาติฟัง ที่เห็นรถผู้ป่วยเป็นอาสาสมัครมา
ช่วยทำงานบริการในโรงพยาบาล

หลักสูตรการจัดดอกไม้ เขาสอดแทรกการสอนว่า ดอกไม้ใบไม้ย่อมมีทั้งเก่าและใหม่ ทั้งแก่และอ่อน หากไม่ยอมเด็ดดอกไม้ที่ร่วงโรยทิ้งบ้าง ก็อาจจัดดอกไม้ได้ไม่งดงาม ชั้นใดก็ชั้นนั้น การทำงานการดำรงชีวิตก็ต้อองกล้าเสียสละในบางเรื่อง เพื่อให้เกิดการลงตัวอย่างสมดุล มีให้ มีรับ อย่างเหมาะสม การอบรมทำนองนี้ ว่ากันว่า เป็นคติจีนโบราณที่สอนเกี่ยวกับศิลปะการดำเนินชีวิตกันมาเป็นพันๆ ปีแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็สอดแทรกการเป็นคนที่มีศิลปะมีความละเอียดอ่อนและประณีตไปพร้อมกัน

หลักสูตรการเขียนพู่กันจีนนั้น เวลาตัดพู่กันแต่ละเส้น ต้องทำด้วยจิตใจที่มีสมาธิ สงบ มั่นคง โดยฝึกต่อเนื่องเป็นชั่วโมงๆ เพื่อพัฒนาสมาธิและจิต

การชงชาก็เป็นศิลปะ 2 ด้าน ที่ฝ่ายหนึ่งฝึกการบริการผู้อื่น และอีกฝ่ายหนึ่งเรียนรู้การเป็นผู้รอ รู้รับกลิ่น รู้รับรส รู้รับน้ำใจจากผู้อื่นและฝึกการทำงานอย่างมีสมาธิ มีใช้แค่การชงชาเพื่อดื่มเพียงเท่านั้น

เหล่านี้ เป็นตัวอย่างเพียงบางส่วนที่แสดงว่า เขาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางจิตใจของนักเรียนแพทย์ที่จะต้องจบออกไปเป็นแพทย์ที่เข้าใจในเพื่อนมนุษย์ มีจิตใจดีงาม ละเอียดอ่อน และต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคนิคอย่างดีด้วย ซึ่งการฝึกอบรมบ่มนิสัยเช่นนี้เขาใช้กับทุกหลักสูตรตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัย

ในงานเลี้ยงน้ำชาแก่คนไข้และญาติในโรงพยาบาล หมอบรรเลงดนตรี อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ร่วมดูแลและสังสรรค์กับคนไข้และญาติ เขาจัดงานอย่างนี้เป็นประจำ

กรณีที่ได้เด่นสำหรับคณะแพทยศาสตร์แห่งนี้ก็คือ การจัดการเรียนการสอนนิเวศวิทยาภาคศาสตร์ ซึ่งนักศึกษาแพทย์ต้องเรียนผ่าศพอาจารย์ใหญ่ (อาจารย์ใหญ่เป็นคำเรียกผู้ทศศพให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียน โดยทั่วไปศพอาจารย์ใหญ่ 1 ท่าน สามารถให้นักศึกษาแพทย์เรียนพร้อมๆ กันได้ 4 คน) เขาสร้างระบบที่ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและรำลึกในพระคุณของอาจารย์ใหญ่อย่างสูงยิ่ง โดยเขาให้นักเรียนแพทย์ที่จะต้องเรียนผ่าศพได้รู้จักกับครอบครัวของอาจารย์ใหญ่เพื่อให้เสมือนว่า นักเรียนแพทย์เป็นสมาชิกในครอบครัวนั้นด้วย นักศึกษาแพทย์จะได้เรียนรู้ประวัติเรื่องราวชีวิตของอาจารย์ใหญ่ตั้งแต่ออกเรียนผ่าศพ เพื่อให้รู้ว่าร่างของอาจารย์ใหญ่มิใช่เป็นแค่ศพ แต่เป็นเรือนร่างของเจ้าของชีวิตที่เคยมีเลือดเนื้อ มีลมหายใจ มีคุณงามความดี และมีชีวิตจิตใจอันดีงาม เป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาแพทย์มีจิตใจที่รู้จักเคารพผู้อื่น แม้กระทั่งเขาเหล่านั้นเสียชีวิตเป็นศพไปแล้วก็ตาม

เมื่อนักศึกษาแพทย์เรียนผ่าศพ ก็กระทำด้วยความเคารพอย่างสม่ำเสมอ เหมือนกระทำกับญาติผู้ใหญ่ มิใช่มองเห็นเป็นเพียงแค่ศพๆ หนึ่งที่ไม่มีชีวิตจิตใจแล้วเท่านั้น

“นักศึกษาแพทย์จะกรีดผ่าศพของเราผิดพลาดสักก็ร้อยครั้งก็ไม่เป็นไร เราอนุญาตให้ทำได้เลยเต็มที่ แต่เมื่อจบไปเป็นแพทย์แล้วห้ามกรีดผ่าตัดใครผิดแม้แต่ครั้งเดียว”

อาจารย์ใหญ่ท่านหนึ่งพูดฝากนักศึกษาแพทย์ไว้ก่อนที่จะเสียชีวิต ทางอาจารย์ได้บันทึกเป็นวีซีดีไว้ให้นักศึกษาแพทย์ดูก่อนเริ่มเรียนวิชานี้

มีอาจารย์ใหญ่ท่านหนึ่ง ก่อนเสียชีวิตป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย ด้วยความมุ่งมั่นที่ต้องการบริจาคร่างกายให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียน จึงไม่รับยาเคมีบำบัด ไม่รับการผ่าตัดเพราะจะทำให้ศพใช้ผ่าศึกษาไม่ได้ เพียงขอรับแต่ยาแก้ปวดบรรเทาอาการเจ็บปวดจนกระทั่งสิ้นชีวิต ก่อนสิ้นชีวิตก็ได้มีโอกาสพูดฝากถึงนักศึกษาแพทย์ โดยอาจารย์บันทึกวีซีดีไว้ให้นักศึกษาได้ดูเช่นกัน เพื่อให้นักศึกษาเห็นถึงความเสียสละและความตั้งใจจริงของอาจารย์ใหญ่

ตัวอย่างเหล่านี้ เปรียบเสมือนการทำให้ศพอาจารย์ใหญ่พูดได้ หากใครศพคนตายที่ไร้ความรู้สึกรู้สาเท่านั้น

เมื่อนักศึกษาแพทย์เรียนผ่าศพจบหลักสูตร พวกเขาจะนำชิ้นส่วนของอาจารย์ใหญ่ที่ผ่าศึกษาแล้ว ซึ่งพวกเขาแยกเก็บรักษาไว้กลับมาเย็บประติดประต่อเท่าที่ทำได้

แล้วทอหุ้มด้วยผ้าขาวสะอาดปิดคลุมด้วยผ้าแพรพรรณอย่างสวยงาม ทั้งนักศึกษาแพทย์ ญาติของอาจารย์ใหญ่และครูอาจารย์ก็จะมาร่วมพิธี ช่วยกันแบกศพอาจารย์ใหญ่เดินเรียงแถว จัดขบวนแห่ศพด้วยความเคารพระลึกถึงในบุญคุณ นำไปทำฌาปนกิจ แล้วเก็บอัฐิบางส่วนใส่ผอบคริสตจักรรูปทรงปราสาทสวยงาม จารึกชื่อแซ่ไว้ทุกท่านแล้วนำไปเก็บไว้ในห้องพระโพธิสัตว์บนอาคารคณะแพทย์ฯ

นักศึกษาแพทย์ปริญญาของตน
ต่อหน้าท่านธรรมมาจารย์
แจ้งเหยียน เมื่อสำเร็จการ
ศึกษา

ภาพแสดงถึงจิตใจ
บริการด้วยหัวใจของ
ความเป็นมนุษย์ของ
แพทย์ชาวฉือจี้

นักศึกษาแพทย์จะเขียนคำระลึกถึงอาจารย์ใหญ่ของพวกเขาใส่โลงศพเผาไปด้วยเพื่อคารวะอาจารย์เป็นครั้งสุดท้าย มีการจัดทำเป็นวารสาร ทำเป็นโปสเตอร์ติดแสดงไว้ มีการจัดงาน อ่านคำสดุดี เล่นดนตรีระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ใหญ่ของพวกเขาให้ญาติของอาจารย์ใหญ่ ครูอาจารย์และแขกผู้มีเกียรติชม

ด้วยกระบวนการที่ให้ความสำคัญต่อมิติทางมนุษย์และจิตวิญญาณเช่นนี้ย่อมส่งผลให้จิตใจของนักศึกษาแพทย์ถูกเพาะปมให้เป็นผู้ที่มีจิตใจที่ละเอียดอ่อน มีความกตัญญูต่อผู้อื่น ย่อมมีผลทำให้พวกเขาเป็นแพทย์ที่ดีในอนาคต

ท่านหัวหน้าภาควิชา บอกเราว่า

“อาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์แต่ละคนจะมี 2 คน คือ คนหนึ่งเป็นศพคนที่ตายไปแล้ว แต่อีกคนหนึ่งจะอยู่ในหัวใจของนักศึกษาแพทย์ตลอดไป”

ด้วยระบบการจัดการที่ให้เกิดเกียรติแก่อาจารย์ใหญ่อย่างสูงเช่นนี้ มีผลทำให้มีผู้แสดงความจำนงบริจาคร่างกายให้นักศึกษาแพทย์ที่นี้เป็นหมื่นราย มีศพอาจารย์ใหญ่มากเกินความต้องการ จนต้องบริจาคต่อไปยังคณะแพทยศาสตร์แห่งอื่นด้วย โดยมีข้อแม้ว่า ทุกคณะแพทย์ที่รับบริจาคศพไปต้องจัดกระบวนการและพิธีการเช่นเดียวกันนี้

เมื่อได้ดูวีซีดี ได้รู้ได้เห็นเรื่องนี้ด้วยตัวเอง หลายคนในคณะดูงานต้องเสียน้ำตาด้วยความประทับใจ และบางคนบอกว่า “เห็นแล้ว น่าตาย” เพราะตายแล้วถ้าได้เป็นอาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาแพทย์ที่นี่ ดูว่าจะได้รับเกียรติและได้รับความเคารพอย่างสูง

โรงพยาบาลพระโอรสัตว์

เกือบ 20 ปีที่ผ่านมา ชื่อจ้เริ่มสร้างโรงพยาบาลแห่งแรกที่ฮวาเหลียนไว้บริการผู้ป่วย ปัจจุบันมีโรงพยาบาลรวม 5 แห่ง มีทั้งที่อยู่ในต่างจังหวัดและซานเมืองไทเปเป็นโรงพยาบาลที่สร้างอย่างมั่นคงสวยงามป้องกันแผ่นดินไหวไว้พร้อมสรรพ เสาแต่ละต้นโอบคนเดียวยังไม่รอบ คงจะใช้งานได้เป็นร้อยๆ ปี

โรงพยาบาลพุทธชื่อจ้แห่งแรก อยู่ที่ฮวาเหลียน เป็นโรงพยาบาลขนาด 1,200 เตียง

ผู้ป่วยด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส กระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือ แนะนำและให้บริการ ตามบทบาทหน้าที่ของตน

อาสาสมัครที่มาทำงานในโรงพยาบาลต้องแจ้งความจำนงเข้าคิวรอเป็นเดือนๆ กว่าจะได้มาทำงานอาสาสมัครในโรงพยาบาลครั้งละวันสองวัน

วันที่ผมและคณะไปดูงานโรงพยาบาลพุทธฉือจี้ (Buddhist Tzu Chi General Hospital) ที่ไทเป ซึ่งเป็นตึก 15 ชั้น เพิ่งเปิดบริการเมื่อกลางปี พ.ศ. 2548 ที่ผ่านมา ที่หน้าโรงพยาบาลมีอาสาสมัครชายหญิงหลายสิบคนกำลังช่วยกันกวาดถนนทำความสะอาด จัดเรียงอิฐและตกแต่งบริเวณหน้าโรงพยาบาล ภายในอาคารโรงพยาบาล มีอาสาสมัครประจำทุกจุด บางคนคอยให้ข้อมูล บางคนเซ็นแปล เช่นรถผู้ป่วย บางคนช่วยดูแลผู้ป่วย บางคนเป็นยามดูแลความปลอดภัย บางคนช่วยดูแลผู้ป่วยตามตึกต่างๆ ทำงานผสมกลมกลืนเป็นทีมเดียวกับแพทย์พยาบาล บางคนเป็นนักดนตรีก็มาเล่นดนตรีให้คนไข้และญาติฟัง บางคนออกเยี่ยมบ้านผู้ป่วยในชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาชีพด้วย ทุกคนสวมเสื้อกั๊กเครื่องหมายอาสาสมัครที่มีลักษณะจำเพาะ ซึ่งแต่ละคนกว่าจะได้รับเครื่องหมายนี้ต้องผ่านการฝึกงานอาสาสมัครมาก่อนนานพอสมควร

ในโรงพยาบาลมีการจัดสถานที่ปฏิบัติธรรมให้กับคนใช้ทุกศาสนา ไม่ว่าจะเป็นพุทธ คริสต์ อิสลาม บรรยายศาสตร์สงขยเป็นดีมาก

โรงพยาบาลของฉือจี้มีการรณรงค์ภายในเพื่อสร้างจิตวิญญาณการแพทย์ที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์ เรียกว่า “The mission to be a human doctor” เพื่อส่งเสริมการพัฒนาจิตใจของผู้ให้บริการทุกระดับให้ใส่ใจในคุณค่าศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ให้เกียรติและให้ความเคารพคนทุกคนทุกระดับชั้น และให้ระลึกในพระคุณของผู้ป่วยและญาติที่มาใช้บริการ เขาบอกว่

“แพทย์พยาบาลและทีมงานมีหน้าที่ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ซึ่งเป็นภารกิจอันยิ่งใหญ่ ดังนั้นทุกคนต้องลดตัวตนให้เล็กที่สุด จึงจะทำการกิจที่สำคญนั้นได้”

เราจึงเห็นแพทย์ชาวฉือจี้ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส ยกมือไหว้คนไข้และคนอื่นๆ ได้เสมอ นอบน้อมถ่อมตน ตั้งใจให้บริการอย่างไม่เห็นแก่เห็นดีเห็นชอบ เพราะเขาถือว่าการได้ทำงานช่วยเหลือผู้ทุกข์ยากคือการทำหน้าที่พระโพธิสัตว์ สะสมบุญกุศลให้สูงขึ้นเรื่อยไป

แพทย์แต่ละคนจะมีคติประจำใจที่เลือกรับมาจากคำสอนของท่านธรรมมาจารย์
เปิดเผยให้ผู้อื่นรู้ เช่น

นพ.หยางชวีคัง บอกว่า

“จงใช้ทุกวันเหมือนเป็นวันสุดท้าย มองโลกในแง่ดี ผ่านทุกวันด้วยความ
กระตือรือร้น”

นพ.หู จื้อถิง บอกว่า

“ทำตัวให้เล็ก บริการผู้อื่นให้มาก”

นพ.ไช่ ซื่อ ซื่อ บอกว่า

“ถือคนไข้ทุกคนเป็นอาจารย์”

นพ.อี ปังเจ๋ บอกว่า

“ทำจิตให้ชอบทุกคน ชอบคุณทุกเรื่อง ทุกที่ ทุกเวลา”

นพ.เกาฟิ่นฝู บอกว่า

“แม้เรามีอายุความสั้นยาวของชีวิต แต่เราอาจเพิ่มความกว้างและลึกของ
ชีวิตเราได้”

นพ.เปยเย บอกว่า

“อย่าเพียงแค่วินิจฉัยโรค ต้องดูแลคนไข้และรักษาจิตใจของเขาด้วย”

คุณที่ดวงใจ ธิตยารักษ์ เลขาธิการมูลนิธิวิวัฒน์ก้าวหน้า ที่ไปร่วมงานกับคณะ
ของเรา ท่านเคยผ่านการป่วยด้วยโรคมะเร็งระยะสุดท้าย ผ่านวิกฤตมาแล้วด้วยความ
ความขมขื่นกับคำพูดและการปฏิบัติของแพทย์บางคน และด้วยความประทับใจใน
บริการของแพทย์บางคนด้วย เมื่อได้เห็นโรงพยาบาลของพุทธจี๋ คุณที่บอกว่า

“ถ้าที่เป็นมะเร็งอีกครั้ง พยายามรักษาที่โรงพยาบาลแบบนี้”

ธนาคารไขกระดูกอันตับหนึ่งของเอเชีย

ธนาคารไขกระดูกของมูลนิธิพุทธจี๋ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ด้วยการ
เชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาแสดงความจำนงบริจาคไขกระดูก (Bone marrow registry) เพื่อ
ช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับความผิดปกติของเม็ดเลือด เช่น ผู้ป่วยมะเร็งเม็ด
เลือดขาว โรคโลหิตจางบางชนิด มะเร็งต่อมน้ำเหลืองบางชนิด โรคไขกระดูกฝ่อ เป็นต้น
ไขกระดูกคือ เซลล์ที่ผลิตเม็ดเลือดตามปกติ ในกรณีเป็นโรคเลือดบางชนิด

ดังตัวอย่างข้างต้น จำเป็นต้องให้ยาทำลายไขกระดูกที่มีอยู่เดิม แล้วฉีดเซลล์ไขกระดูกของผู้บริจาคเข้าไปทางเส้นเลือดให้เข้าไปอยู่ในไขกระดูกเพื่อทำหน้าที่แทนไขกระดูกของผู้ป่วย เป็นเทคนิคที่ทางการแพทย์ทำสำเร็จครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2511 จากนั้นก็มีพัฒนาการก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

ปกติแล้ว ผู้ป่วยมักจะสามารัรับการรับบริจาคไขกระดูกได้จากญาติพี่น้องร่วมสายเลือด เนื่องจากมีเนื้อเยื่อเข้ากันได้ ร่างกายผู้ป่วยก็จะไม่ปฏิเสธไขกระดูกที่ฉีดเข้าไป แต่ถ้าเนื้อเยื่อเข้ากันไม่ได้ ร่างกายก็จะปฏิเสธไขกระดูกที่ฉีดเข้าไป ผู้ป่วยบางคนไม่สามารถรับไขกระดูกจากญาติพี่น้อง ก็ต้องรอคอยรับการบริจาคไขกระดูกจากผู้อื่น ซึ่งมีโอกาสเข้ากันได้ประมาณ 1 ใน 5 หมื่น ดังนั้นหากมีการลงทะเบียนผู้บริจาคไขกระดูกไว้มากเพียงใดก็มีโอกาสที่ผู้บริจาคจะมีเนื้อเยื่อเข้ากับผู้ป่วยได้มากเท่านั้น (ไม่ต้องบริจาคไขกระดูกไปเก็บไว้ในธนาคาร แต่เป็นการเจาะเลือดไว้ตลอดด้วยเทคนิคพิเศษเท่านั้น) ต่อเมื่อตรวจพบว่าเนื้อเยื่อของเราเข้าได้กับผู้ป่วยพอดี จึงจะเข้าสู่กระบวนการเจาะไขกระดูกจากตัวเราไปให้ผู้ป่วย ซึ่งก็มีคนส่วนน้อยเท่านั้นที่มีโอกาสบริจาคไขกระดูกให้กับผู้ป่วยจริงๆ ใครที่ลงทะเบียนบริจาคไว้แล้วได้บริจาคจริงๆ ก็ถือว่าได้โอกาสทำบุญทำกุศลอันยิ่งใหญ่

ปัจจุบันธนาคารไขกระดูกของชื่อจีมีผู้แสดงความจำนงบริจาคไขกระดูกมากถึงเกือบสามแสนคน มีการบริจาคไขกระดูกช่วยเหลือผู้ป่วยจริงๆ ทั้งในได้วันและประเทศอื่นๆ ไปแล้วกว่า 800 ราย ใน 20 ประเทศ นับเป็นธนาคารไขกระดูกที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย

ที่เราทำได้ดังนี้ เพราะมีท่านธรรมจารย์เจิ้งเหยียนเป็นศูนย์รวมความศรัทธาและผู้คนมีความเชื่อมั่นต่อระบบการดำเนินงาน ประกอบกับมีการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้อย่างทันสมัยและเหมาะสมด้วยนั่นเอง

เมื่อวันที่ผมและคณะได้มีโอกาสไปคารวะท่านธรรมจารย์ ก็มีแพทย์จากจีนแผ่นดินใหญ่มารับไขกระดูกไปปลูกถ่ายให้กับคนไข้ และมีผู้ป่วยที่ได้รับบริจาคไขกระดูกคนหนึ่งที่หายจากการเจ็บป่วยแล้ว เดินทางมาคารวะท่านธรรมจารย์และมากล่าวแสดงความรู้สึกในที่ประชุมต่อหน้าท่านธรรมจารย์ด้วย

มีหญิงคนหนึ่งลงทะเบียนบริจาคไขกระดูกไว้ เธอได้รับแจ้งว่าเนื้อเยื่อของเธอเข้าได้กับคนไข้รายหนึ่ง นั่นหมายความว่าเธอจะได้มีโอกาสบริจาคไขกระดูกเพื่อช่วย

บทเรียนรู้

การดำเนินกิจการทางการแพทย์ของมูลนิธิพุทธรักษาถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมของมนุษยชาติอันยิ่งใหญ่ เพราะมิใช่เป็นเพียงแค่งานบริการสังคมสงเคราะห์ผู้เจ็บป่วยด้วยบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขหรือเป็นงานด้านวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แบบทั่วๆ ไปเท่านั้น หากแต่เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ทั้งฝ่ายผู้ให้บริการไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล บุคลากรทุกสาขา และอาสาสมัคร และฝ่ายผู้รับบริการไม่ว่ายากดีมีจน มีชีวิตหรือเสียชีวิตไปแล้ว เป็นการสร้างโอกาสให้ทุกคนได้ปฏิบัติธรรมไปพร้อมๆ กัน

ฝ่ายผู้ให้บริการ ยิ่งทำงานก็ยิ่งจะต้องรู้จักลดตัวตนให้เล็กลง รู้จักเคารพอ่อนน้อมต่อผู้ที่ตนให้บริการและสรรพสิ่งรอบตัว และสร้างบุญกุศลด้วยการทำงานเพื่อผู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น

ฝ่ายผู้รับบริการก็จะได้รับบริการที่ดี มีทั้งคุณภาพและมีน้ำใจอดทนรอคอยในทุกรณนี้ ส่งผลให้ตนเองต้องพัฒนาจิตใจตนให้เป็นผู้ที่รู้จักคิดถึงคนอื่นและพยายามทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่นในส่วนที่ตนทำได้ ขยายวงออกไปเรื่อยๆ ผู้ป่วยจำนวนไม่น้อย เมื่อผ่านการดูแลจากทีมงานของมูลนิธิ ในที่สุดก็จะกลับกลายเป็นสมาชิกและอาสาสมัครของมูลนิธิบำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์สุขของคนอื่นต่อไป เข้าลักษณะของการทำให้นคนดีและความดีแพร่ระบาดออกไปอย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ผมและคณะดูงานได้เห็นได้สัมผัส ได้เรียนรู้มา มิใช่สิ่งที่เป็นอุดมคติ มิใช่สิ่งเพ้อฝัน แต่เป็นเรื่องที่เกิดจริง มีรูปธรรม พิสูจน์ได้ ยืนยันได้ เรียนรู้ได้ ขยายผลได้

ท่านอาจารย์พุทธทาสเคยสอนว่า มนุษย์เราทุกคนสามารถนิพพานได้ในชาตินี้ เวลาใดที่เราลดตัวตนได้ทำประโยชน์สุขให้แก่ผู้อื่นได้โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างแท้จริง จิตใจเกิดปิฎก สุขเวลานั้นเราก็นิพพานแล้ว แม้เพียงห้วงเวลาสั้นนิดเดียวก็ตาม ที่เรากล่าวนิพพานขิมกลาง ไม่ต้องไปรอนิพพานในชาติไหนๆ

ขบวนการพุทธรักษาเขาก็ชวนกันปฏิบัติเช่นนี้เอง

อีกประติมากรรมหนึ่งที่แสดงถึงความเมตตา กรุณา และความอ่อนน้อมของแพทย์ พยาบาลที่มีต่อผู้ป่วย (ประติมากรรมที่ให้ความหมายดี ๆ ทำนองนี้เป็นสิบชิ้น)

การศึกษา

สื่อสีขาวและบทสรุป

โรงเรียนที่สอนคนให้เป็นคน

หนึ่งในสี่ภารกิจสำคัญของมูลนิธิพุทธรักษา ก็คือ การจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายสร้างคนให้เป็นมนุษย์คือผู้มีจิตใจสูง ไม่ใช่มุ่งสอนคนให้มีแต่ความเก่งเพื่อไขว่คว้าหาโอกาสที่เหนือคนอื่นอย่างเอาเป็นเอาตาย ฉือจี้จัดการศึกษามาแล้วเป็นสิบปี มีตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม มัธยม และมหาวิทยาลัย และต่อมามีการสร้างโรงเรียนในต่างประเทศด้วย ปัจจุบันมีโรงเรียนประถมศึกษานอกประเทศแห่งแรกที่อำเภอฝาง ประเทศไทยเรานี่เอง เปิดดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาทั่วไป แต่เน้นสอดแทรกการเรียนการสอนและการฝึกอบรบบ่มนิสัยด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังควบคู่ไปด้วย

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผมและคณะดูงานได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียนอนุบาลของพุทธรักษาที่เมืองฮวาเหลียน เปิดดำเนินการมาได้ 5 ปี ภายใต้การดูแลของมหาวิทยาลัยพุทธรักษา โรงเรียนของเรามีเป้าหมาย 4 ประการคือ

1. สร้างนักเรียนให้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลถึงระดับสากล
2. เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม
3. เป็นผู้มีวิวัฒนาการที่ดีงาม
4. มีทักษะการทำงานและทักษะชีวิต

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น เราเน้นปลูกฝัง 5 ด้านคือ

1. การดำเนินชีวิตประจำวันที่ยืดหยุ่น
2. ฝึกให้เป็นผู้มีคุณธรรมในการใช้ชีวิตที่ถูกต้อง มีความรักในผู้อื่นเหมือนเป็นญาติพี่น้องร่วมครอบครัวเดียวกัน
3. ให้อัปเดตบริการผู้อื่นอย่างนอบน้อมถ่อมตน ให้เกียรติผู้อื่น
4. ให้อัปเดตขอบคุณสิ่งที่เกิดขึ้นและทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้ามาในชีวิต รู้จักสำนึกในบุญคุณของคนอื่นและสรรพสิ่งรอบตัว
5. ให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต

บริเวณโรงเรียนอนุบาลที่ไปดูงาน จัดสถานที่สวยงาม สะอาด เป็นระเบียบมาก นักเรียนมีระเบียบวินัยดีมาก เวลาถอดรองเท้าเข้าห้อง ทุกคนจะจัดเรียงรองเท้าอย่างเป็นระเบียบหันหัวรองเท้าออกแบบสไตลญี่ปุ่น ทุกตึกจะมีห้องเอนกประสงค์ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรม มีห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติธรรม ห้องเรียนจัดดอกไม้ ห้องเรียนการชงชา มีสวนครัว สวนเกษตร มีพื้นที่สำหรับฝึกฝนกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีหอพัก ฯลฯ เรียกว่าในเชิงสถานที่และอุปกรณ์มีอย่างครบครัน เด็ก ป.1 ได้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษแล้ว พอถึง ป.3 ได้เรียนภาษาอังกฤษ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มุมหนึ่งในโรงเรียนอนุบาลพุทธฉือจี้ที่ฮวาเหลียน

2 หนูน้อยอนุบาลพุทธฉือจี้ กำลังเรียนรู้
ด้วยตนเองกันอย่างสนุกสนาน

นอกจากการเรียนวิชาการ เด็กจะ
ได้เรียนเพื่อพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม
คุณธรรมและจริยธรรม สอดแทรกตลอด
เวลา เช่น ต้องเรียนการจัดดอกไม้เพื่อฝึก
ให้เป็นคนมีศิลปะ จิตใจละเอียดอ่อน
เข้าใจธรรมชาติ เรียนการชงชา ฝึกการ
ล้างมือเพื่อล้างใจ ฝึกสมาธิ ฝึกการ
ทำงานที่ละเอียดประณีตมีขั้นมีตอน ฝึก
การบริการผู้อื่น ฝึกรอคอย ฝึกช่วยเหลือ
ฝึกรับบริการจากผู้อื่นด้วยจิตใจที่ระลึก
ในพระคุณของผู้อื่น

สิ่งสำคัญมากอีกอย่างหนึ่งที่เด็ก
นักเรียนทุกคนจะได้ฝึกฝนควบคู่ไปกับ
การเรียนวิชาการตามหลักสูตรก็คือ การ

ฝึกเป็นอาสาสมัครซึ่งมีสารพัดรูปแบบ เช่น ฝึกเป็นอาสาสมัครจับเก็บขยะ แยกขยะ ไป
เยี่ยมผู้ยากไร้ ฝึกไปช่วยเหลือคนอื่น ช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียน บริการซักผ้าให้
เพื่อน ให้น้อง ให้ครู

ในห้องสมุดของ
โรงเรียนอนุบาลใน
สังกัดมหาวิทยาลัย
พุทธฉือจี้(แจกันดอกไม้
ที่วางบนตู้หนังสือ
คือฝีมือของนักเรียน
เอง)

นักเรียนตัวน้อยๆ ได้รับการฝึกนิสัยให้เป็นผู้ไม่ทำงานทุกประเภท

นักเรียนคนไหนเรียนดี มีนิสัยดีจะได้รับมอบหน้าที่ตักอาหารบริการครู นักเรียนที่ได้รับหน้าที่นี้จะดีใจมากเวลานักเรียนนำอาหารไปบริการครู ครูจะยกมือไหว้ขอบคุณ นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสล้างส้วม ใครที่ได้รับหน้าที่ล้างส้วมจะดีใจมากเพราะถือว่าจะต้องทำดีจึงจะได้รับมอบหน้าที่นี้ การฝึกอบรมเช่นนี้มีผลทำให้เด็กนักเรียนไม่รังเกียจงานใช้แรงงาน ไม่รังเกียจการทำงานสกปรก ไม่มองว่าเป็นงานต่ำต้อยซึ่งตรงข้ามกับการสร้างทัศนคติในบ้านเมืองเรา

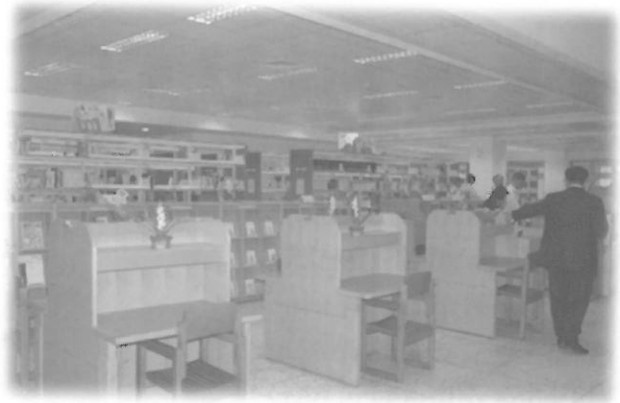
ในช่วงหยุดเทอมเด็กนักเรียนจะได้มีโอกาสไปเข้าค่ายที่สมณารามเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรม ธรรมะ และได้ทำงานอาสาสมัครด้วย

ตอนที่ผมและคณะเดินดูงานอยู่ในโรงเรียน สังเกตเห็นแผ่นโปสเตอร์ที่วาดรูปศิลปะสวยงามมีคำอธิบายสั้นๆ เป็นภาษาจีน ติดอยู่ตามทางเดินเป็นระยะๆ สอบถามครูได้ความว่า เป็นโคลกติดสอนเด็ก ทุกๆ ที่ๆ มีโปสเตอร์ติดอยู่ จะมีกระดาษวาดเขียนวางไว้ให้เด็กนักเรียนวาดรูปหรือเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ หลังจากที่ได้อ่านภาพได้อ่านข้อความเหล่านั้น โดยเขาจะเปลี่ยนโคลกไปเรื่อยๆ คล้ายการจัดนิทรรศการเป็นครั้งคราว

ภาพวาดประกอบ
โคลกติดแสดงไว้
ให้เด็กอนุบาล
เลือกเรียนรู้ได้ตาม
อัธยาศัย

โต๊ะอ่านหนังสือในห้อง
สมุดโรงเรียนอนุบาล
พุทธฉือจี้ (มีแจกันดอกไม้
ทุกโต๊ะจัดโดยฝีมือ
นักเรียน)

โคลกที่ติดไว้ในช่วงนั้น ประกอบด้วยคำ 8 คำ ที่ล้วนเกี่ยวข้องกับคำว่า “ความเรียบง่าย” สรุปความรวมได้ว่า “ความเรียบง่าย คือ ความงดงาม”

ภาพที่วาดแต่ละภาพ ได้มาจากศิลปินที่มีชื่อเสียงมีจิตอาสาสามารถให้ พร้อมเขียนคำอธิบายเพื่อให้เด็กได้อ่าน ได้สัมผัสคำสอนดีๆ จากภาพเหล่านั้น โดยไม่มีการบังคับสอนบังคับเรียนเพื่อคะแนน แต่เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อการเรียนรู้และให้อิสระแก่นักเรียนในการเลือกเรียนตามใจชอบ

มีโปสเตอร์อยู่แผ่นหนึ่งเขียนว่า
“เมื่อรู้จักตนเอง ต้องรู้จักคนอื่นด้วย”
พร้อมกับเขียนอธิบายประกอบภาพว่า
“ฉันเป็นคนที่เกิดในได้หวัน มีความสุขสบายดี
พ่อแม่รักเรา ครูก็รักเรา ได้เรียนดี
เราได้อยู่ในสังคมดีเพราะเรารู้จักให้ความรักแก่คนอื่น
รู้จักรักตนเองและรักคนอื่น สังคมก็จะงดงาม
ชีวิตก็จะเต็มไปด้วยความหวัง”

นี่เป็นตัวอย่างของศิลปะการสอนวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนด้วยเทคนิคเชิงบวกอย่างแยบยล

สถานีโทรทัศน์สีขอ

ในขณะที่บ้านเราประชาชนเรียกร้องอยากได้สถานีโทรทัศน์ที่ส่งสารที่ดีให้ประชาชนเพื่อพัฒนาสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมในสังคม แทนที่จะปล่อยให้ระบบทุนและอำนาจยึดไปใช้ประโยชน์เพื่อการค้าและการเมืองมอมเมาประชาชนอย่างไม่ลืมหูลืมตาอยู่เนิ่นทีได้หวันเขาไปไกลกว่าบ้านเราแยะ ที่นั่นเขามีโทรทัศน์เกือบ 100 ช่อง มีหลากหลายรูปแบบให้ประชาชนมีทางเลือกในการรับสารไม่ใช่มัดมือชกแบบของเรา

สถานีโทรทัศน์ด้ายที่ใหญ่โตสวยงามของจี้ ลี้อ สีขาวที่ก่อสร้างด้วยเงินบริจาคและดำเนินการด้วยเงินบริจาคสมทบด้วยรายได้จากขยะ recycle

รายการที่ตัดأيทำมุ่งเน้นเผยแพร่เรื่องราวทางบวกที่หลากหลาย ไม่นำเสนอเรื่องความรุนแรง การมอมเมาทางวัตถุนิยม บริโภคนิยม หรือเรื่องเลวร้ายต่างๆ แต่จะเผยแพร่เรื่องเชิงคุณธรรม เรื่องราวของชีวิตคนที่ทำดี ปฏิบัติดี ด้วยละคร ดนตรี นิทาน เพลงและรูปแบบอื่นๆ ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องดีดี เพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้คนทำดี สร้างความประทับใจในสิ่งดีงาม ล่าสุดปี พ.ศ. 2548 นี้ สถานีโทรทัศน์ด้ายได้รับการไว้วางใจจากคนได้หันให้เป็นสถานีโทรทัศน์ช่องที่มีอิทธิพลต่อชีวิตมากที่สุด

ตัวอย่างการแพร่ภาพของด้ายที่มีปรากฏดังตารางต่อไปนี้

เวลา	อังกฤษ	พหุภาษา	กุกส์	เลาร์	อาหรับ
6.00	การ์ตูนพุทธ	ห้องแพทย์	ห้องแพทย์	การ์ตูนพุทธ	ถนนมรกตชีวิต
6.30	ข่าว	ข่าว	ข่าว	ข่าว	ข่าว
7.00	คำพูดวันละบท	ดนตรีมีรัก			กิจกรรมด้าย สัปดาห์นี้
7.30	หัวข่าวด้าย	หัวข่าวด้าย	หัวข่าวด้าย	หัวข่าวด้าย	หัวข่าวด้าย
8.00				เห็นเงาโพธิ์สัตว์	หัวใจโพธิ์สัตว์
9.00	ละครด้าย	ละครด้าย	ละครด้าย	ละครด้าย	ละครด้าย
10.00	ข่าวด้ายทั่วโลก	ข่าวด้ายทั่วโลก	ข่าวด้ายทั่วโลก	ข่าวด้ายทั่วโลก	โลกของเด็ก
10.30	โพธิ์สัตว์ รากหญ้า		โพธิ์สัตว์ รากหญ้า		
11.00					แนะนำหนังสือ
12.00	ข่าวรอบโลก ด้าย	ข่าวด้าย	ข่าวรอบโลก ด้าย	ข่าวรอบโลก ด้าย	ข่าวรอบโลก
13.30	เรื่องของท่าน อินซัน	เรื่องของท่าน อินซัน	เรื่องของท่าน อินซัน	โลกของเด็ก	นิทานเด็ก
14.30				วิเคราะห์ความหวัง 921	
15.15			ดนตรีมีรัก	โพธิ์สัตว์ มนุษย์ชาติ	
17.00				จิตสำนึก โพธิ์สัตว์	
18.00	ถนนมรกตชีวิต	ถนนมรกตชีวิต	ถนนมรกตชีวิต	ถนนมรกตชีวิต	ถนนมรกตชีวิต

(ได้รวมเป็นตัวอย่างบางรายการเท่านั้น)

(จาก พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า)

รายการโทรทัศน์ของด้าอ้าย พระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า ท่านยกตัวอย่างให้ฟังว่า มีรายการดีดีทั้งนั้น ท่านอยู่ได้วันหลายปี ดูแล้วต้องเสียน้ำตาหลายครั้ง เช่น

- รายการวิเคราะห์ข่าวเชิงธรรมะ
- รายการการ์ตูนสอนเด็กให้ดูดีมีธรรมะอย่างแบบยล
- รายการรักถนนอมสิ่งแวดล้อม
- รายการนำเสนอระบบภาษามือที่ถือจี้คิดค้นขึ้นเพื่อเป็นชุดความรู้ นำไปแสดงเพื่อสื่อภาษาเงียบให้คนต่างภาษาได้เข้าใจ
- รายการละครชีวิต มุ่งให้ผู้ชมเกิดความประทับใจในความดีงามโดยเชื่อมั่นว่า “ขอเพียงได้ชมแล้วเกิดความประทับใจเพียงประโยคเดียวก็สามารถเปลี่ยนชีวิตคนได้”
- รายการสารคดีตัวอย่าง โดยเลือกชีวิตอาสาสมัครชาวบ้านมาถ่ายทำเป็นสารคดีตอนสั้นๆ นำเสนอให้เห็นชีวิตโพธิสัตว์ชาวบ้าน ทำให้ผู้ชมที่เป็นประชาชนทั่วไปเกิดความประทับใจและเป็นกำลังใจให้อาสาสมัครจี้จี้หลายแสนคนทั่วโลก ได้เกิดความมุ่งมั่นในสำนักเมตตาสงเคราะห์แบบจี้จี้เพื่อออกไปช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ผู้คนที่เดือดร้อนอย่างสุดหัวใจ
- รายการอมตะพจนันคนดั่งมั่งสวิรติ นำเสนอข้อคิดของบุคคลสำคัญในโลกทั้งอดีตและปัจจุบัน เช่น โสเครตีส คานธี แมซีเทรซ่า เป็นต้น ที่ทำให้มองเห็นว่า ถ้ามนุษย์ไม่เบียดเบียนชีวิตสัตว์ด้วยการละเว้นอาหารเนื้อสัตว์ นอกจากจะช่วยด้านสุขภาพแล้ว ยังเป็นแนวทางสู่สันติภาพที่ทุกคนปรารถนาด้วย เป็นต้น

*หลังจากกลับมาจากงานที่ได้เห็น ผมได้มีโอกาสรู้จักกับคุณยงเกียรติ เกียรติเสริมสกุล นักธุรกิจไทยคนหนึ่ง คุณยงเกียรติ เพิ่งร่วมกิจกรรมกับจี้จี้ที่เมืองไทยได้แค่วันเดียว คุณยงเกียรติเล่าให้ผมฟังว่า รู้จักจี้จี้โดยบังเอิญ จากเหตุที่บ้านซื้อโทรทัศน์ใหม่แล้วติดจานดาวเทียมใหม่ วันหนึ่งเปิดไปเจอรายการของสถานีโทรทัศน์ด้าอ้ายก็ลองดู เนื่องจากฟังภาษาจีนออก พอดูๆ ไปก็แปลกใจว่า มีรายการโทรทัศน์ดีๆ อย่างนี้ด้วยหรือ มีคำสอนดีดีง่ายๆ ของธรรมมาจารย์ มีการนำเสนอเรื่องราวดีดี การทำความดีของคนทุกระดับ จึงเกิดแรงบันดาลใจว่าจะต้องไปได้วันเพื่อเรียนรู้เรื่องนี้ ขณะนั้นไม่รู้ด้วยซ้ำว่าในเมืองไทยก็มีสาขาของจี้จี้ จากวันนั้นจนถึงวันนี้ คุณยงเกียรติ กลายเป็นอาสาสมัครคนหนึ่งของจี้จี้ไปแล้ว คุณยงเกียรติเล่าว่า เดี่ยวนี้เพื่อนฝูงทักว่าเปลี่ยนนิสัยไปเหมือนคนละคนปลอญวางธุรกิจให้ลูกๆ ทำ หันมาสนใจผู้อื่น ทำงานช่วยเหลือผู้คน เข้าใจคนอื่นมากขึ้น ที่เคยใจร้อนไม่ยอมใครเดี๋ยวนี้กลายเป็นน้ำเย็นไปเลย

บรรยากาศส่วนหนึ่งของ
สถานีโทรทัศน์ด้าอ้าย

ห้องส่งสถานีโทรทัศน์ด้าอ้าย
เปิดให้คณะดูงานได้ทดลอง
ออกอากาศ

อาจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้อำนวยการที่ร่วมไปกับคณะดูงานด้วยเห็นการทำงานของสถานีโทรทัศน์ด้าอ้ายแล้ว ท่านขนานนามสถานีโทรทัศน์แห่งนี้ว่า “สถานีโทรทัศน์สื่อมวลชน” เพราะทำหน้าที่เผยแพร่และสร้างบุญกุศลไปทั่วโลก

พุทธนิธิ์สาขาประเทศไทย

ตั้งที่ผมเขียนเล่าไว้ตั้งแต่ตอนที่หนึ่งว่า การไปดูงานของพวกเขาได้รับการดูแลอย่างดีเยี่ยมจากอาสาสมัครหรือเจ้าหน้าที่เดินทางไปจากเมืองไทย 5-6 ท่าน ส่วนใหญ่เป็นคนไทย บางท่านเป็นคนได้หวั่นที่มาจากหลักปักฐานอยู่เมืองไทยแล้ว

และเมื่อสังคมการเมืองได้หวั่นเปิดโลกประชาธิปไตยที่ให้เสรีแก่ประชาชน เปิดเสรีทางสื่อสารมวลชน เสรีทางศาสนา จึงมีผลทำให้พัฒนาการด้านจิตวิญญาณ คุณธรรม ความดีงามอย่างขบวนการซ็องจีเติบโตได้อย่างมีพลัง จนกลายเป็นแกนหลักที่สำคัญ ในด้านคุณธรรมจริยธรรมของได้หวั่นดังเช่นทุกวันนี้ (แต่ในด้านลบของคนได้หวั่นก็มีไม่น้อยเหมือนกัน)

ถ้าสังคมใดเป็นระบบปิด มีวัฒนธรรมอำนาจนิยมครอบงำ เสรีภาพด้านต่างๆ ของสังคมถูกกดทับอย่างแน่นหนา โอกาสเกิดสิ่งดีดีอย่างขบวนการซ็องจีก็คงมีได้ยาก ที่เดียว หรืออาจเกิดขบวนการจากศรัทธาขึ้นมาได้ แต่ก็มักจะทำเนื่การผิดทิศทาง คือกลายเป็นการเข้าสู่การสะสมรวบทุกอย่างไว้ที่ศูนย์กลางเสมอๆ

2. ขบวนการซ็องจี เป็นการนำพุทธธรรมที่ใช้แนวความเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา (แนวทางพระโพธิสัตว์) เป็นเข็มทิศนำทาง ทำให้ทุกคนสามารถใช้หลัก ศาสนามาปฏิบัติได้จริง และปฏิบัติได้อย่างง่ายๆ ในชีวิตนี้ คือ การทำงานช่วยเหลือผู้ อื่นไม่ว่าจะด้วยทรัพย์ ด้วยแรง ด้วยปัญญา หรืออื่นๆ โดยถือว่าทั้งหมดนี้ก็คือการ ปฏิบัติธรรม เป็นการได้ฝึกเป็นพระโพธิสัตว์ในชาตินี้เลย ทำให้เรื่องพุทธศาสนาเป็น เรื่องเข้าใจง่าย เข้าถึงง่าย ไม่แยกส่วนออกจากชีวิตจริง ทุกคนจึงสามารถทำได้ง่าย ทั่วถึงและทันสมัยอยู่เสมอ

3. การมีผู้นำทางจิตวิญญาณที่เป็นผู้ทรงธรรมะอันงดงาม มีวัตรปฏิบัติที่เป็น แบบอย่างที่คุณคนเห็นได้สัมผัสได้ คือ ท่านอินซุน (หลวงปู่ผู้เป็นพระอุปัชฌาย์ของ ท่านธรรมมาจารย์แจ้งเหยียน) และท่านธรรมมาจารย์แจ้งเหยียน จึงเป็นศูนย์รวมแห่ง ศรัทธาและความมุ่งมั่นในการทำดี ทำให้เกิดภาวะผู้นำที่สมาชิกและอาสาสมัครซ็องจี จำนวนเป็นแสนเป็นล้านสามารถยึดถือเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นแบบอย่างให้เจริญรอยตามได้อย่างมั่นใจและอย่างเป็นรูปธรรม

การที่ผู้นำทรงไว้ซึ่งความเมตตากรุณาอย่างสูงส่ง ดำเนินชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายสุดๆ กินน้อย อยู่น้อย ใช้น้อย ไม่สะสม เปิดเปี่ยนผู้คนอื่นและสรรพสิ่งน้อย นอบน้อมถ่อมตน ลดตัวเองให้เล็กอยู่เสมอ มีแต่คิดจะทำเพื่อผู้อื่นอย่างสุดใจ จึงเป็น เสมือนต้นแบบนำทางให้กับศิษย์ซ็องจีอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเหนือกว่าคำสอนใดๆ

4. แนวทางพุทธซ็องจีที่เคารพยกย่องให้เกียรติแก่คนทุกคนอย่างไม่เลือกชั้น วรรณะ ไม่แบ่งแยก เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของคน ดังที่ท่านธรรมมาจารย์สอน ว่า “ไม่พินแต่ละชนิดมีประโยชน์แตกต่างกัน แต่ทุกชนิดล้วนมีประโยชน์ มีคุณค่าทั้ง

สิ้น” แนวคิดเช่นนี้ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันของผู้คนทั้งหลายแบบแนวราบ ก่อให้เกิด
ความสร้างสรรค์ ความรัก ความผูกพัน ไม่เหมือนกับความสัมพันธ์แนวดิ่ง ที่เกิดแรง
กดทับและปฏิสัมพันธ์กันเชิงอำนาจ ทำให้ความรัก ความดี ความงามเกิดขึ้นได้ยากกว่า

5. แนวทางพุทธคือจี มีลักษณะที่น่าจะเรียกได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ “รวมเข้า
เพื่อกระจายออก” หมายความว่า การรวมความรักความศรัทธา รวมทรัพย์สินการ
ปัญญา องค์ความรู้ การปฏิบัติต่างๆ เข้ามาสู่ศูนย์รวมแห่งศรัทธาคือผู้นำทางจิต
วิญญาณแต่การรวมทุกอย่างเหล่านั้นมิใช่รวมเข้ามาพอกพูนสะสมไว้ที่ศูนย์กลาง
เหมือนกับศาสนปฏิบัติที่เราเห็นกันอยู่เป็นส่วนใหญ่ ตรงกันข้าม การรวมสรรพสิ่ง
เหล่านั้น เป็นไปเพื่อกระจายสู่มหาชนคนยากไร้ คนตกทุกข์ได้ยากอย่างกว้างขวาง
ไม่มีที่สิ้นสุด ตรงนี้ถือว่าเป็นความงามงดงามอย่างยิ่งของแนวพุทธคือจี

มูลนิธิพุทธคือจีมีเงินบริจาคเข้ามาเป็นหมื่นล้านแสนล้านเหรียญ แต่เงินเหล่านี้นั้นถูกนำไปใช้เพื่อการช่วยเหลือผู้คนเป็นแสนเป็นล้านคนทั้งในได้หวัน และที่อื่นๆ ทั่วโลก มูลนิธิพุทธคือจีมีคนเก่ง มีความรู้เทคโนโลยีไหลเข้ามามากมาย แต่สิ่งเหล่านั้นถูกนำไปสู่การทำงานเพื่อเพื่อนมนุษย์ที่ต้องการความช่วยเหลือ ในขณะที่ท่านธรรมาจารย์ ภิกษุณี และอาสาสมัครที่สมณารามยังคงดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายบนหลักของการพึ่งตนเองอย่างสุดๆ ไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งเหมือนเดิม ตามที่เคยปฏิบัติกันมาตลอดเกือบครึ่งศตวรรษ และอาสาสมัครคือจีทุกคนยังคงต้องทำงานหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต เพื่อดูแลตนเอง และออกไปช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับฝึกฝนให้เป็นคนที่ยากน้อย ใช้น้อย อยู่สบายตลอดเวลาก็ด้วย

6. การดำเนินงานของขบวนการคือจี ไม่ปฏิเสธความเป็นไปของสังคมและของโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตตลอดเวลา รู้จักนำจุดเด่นบางอย่างมาใช้อย่างชาญฉลาด เช่น นำเอาองค์ความรู้ด้านการจัดการ การตลาดเชิงสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ฯลฯ มาใช้ในการดำเนินงานด้านศาสนาอย่างกลมกลืนและมีประสิทธิภาพ ตรงนี้ก็นับว่าเป็นจุดเด่นที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

7. โดยภาพรวม อาจสรุปได้ว่า ขบวนการพุทธคือจีดำเนินงานตลอด 40 ปีนี้ น่าจะมีหลักสำคัญอยู่ที่การเน้นที่หัวใจของความเป็นมนุษย์ โดยมียุทธศาสตร์สำคัญ 3 ประการคือ

1. **ศรัทธา** คือการสร้างศรัทธาใน การทำความดีเพื่อผู้อื่น โดยมีท่านธรรมอาจารย์ เป็นผู้นำและมีคำสอนแนวพุทธโพธิสัตว์เป็นหลักยึด

2. **ปัญญา** คือจึรับเอาองค์ความรู้ เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาปรับใช้เพื่อสาน เจตนารมณ์ตลอดเวลา ไม่ได้ปล่อยให้เรื่อง ศาสนาเป็นเรื่องคร่ำครึ เป็นเรื่องอดีตที่แยก

ส่วนออกจากปัจจุบัน จึงเข้าถึงคนทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ได้ตลอดเวลา

3. **การจัดการ** ในกระบวนการทำงานของชื่อจี้ มีการจัดการอย่างเป็น ระบบและเป็นมืออาชีพในทุกระดับ แม้แต่การทำงานของอาสาสมัคร ก็มี กระบวนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ มีระเบียบ ไม่ใช่แบบ “ช่วยๆ กัน ไป” การทำได้เช่นนี้คือการนำ “การจัดการ” มาใช้ในทุกเรื่องและทุกขั้นตอนนั่นเอง

ผมหวังว่า ข้อเขียนของผมจากการไปดูงานมูลนิธิพุทธชื่อจี้ได้วันโดยการ อนุเคราะห์ของศูนย์คุณธรรมครั้งนี้ คงจะเกิดแรงบันดาลใจดีๆ ให้กับผู้อ่านเพื่อที่จะ ช่วยกันทำอะไรๆ ได้มากยิ่งขึ้นต่อไป

เพราะจะว่าไปแล้วในบ้านเมืองเราก็มีคนดี มีคนทำอะไรดีดีมากมายเหมือนกัน เพียงแต่ว่า คนดีและความดีเหล่านั้นไม่ได้รับการเผยแพร่ให้ปรากฏออกมา และ ไม่ค่อยได้รับการหนุนเสริมให้มีคนดีและความดีเพิ่มพูนมากขึ้นเท่าที่ควร

ด้วยความขอบพระคุณที่กรุณาติดตามอ่านมาตั้งแต่ต้นจนจบครับ

กันเอิน*

*กันเอิน หรือ “สำนักบุญคุณ” คือความรู้สึกแห่งบุญคุณ อาสาสมัครชื่อจี้นิยมพูดคำนี้กันติดปาก ไม่ว่าจะไปช่วยเหลือ ใคร บริการใคร ทำอะไรให้ใคร ก็มักจะพูดคำนี้ เพื่อฝึกความกตัญญู รู้สึกในทุกบุญคุณของทุกคนและสรรพสิ่งต่าง ๆ เพื่อลดตัวตนให้เล็กลงอยู่เสมอ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

๑. พลตรี จำลอง ศรีเมือง	ประธานที่ปรึกษา
๒. พลเอก บวร งามเกษม	ที่ปรึกษา
๓. นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษา
๔. นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานกรรมการ
๕. พลเอก ปรีชา เอี่ยมสุพรรณ	กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียะเวส	กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. นายนิพนธ์ สุรพงษ์ศรีเจริญ	กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๘. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. คุณหญิง ทิพาวดี เมฆสุวรรณ
ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑๐. นายวินัย รอดจ่าย
ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๑. นายนิรันดร์ เมืองพระ
ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๑๒. นายอำนาจ บัวศิริ
ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายอารยะ มาอินทร์
ผู้แทนสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๔. นางสาวนาถทิพย์ พุ่มทรัพย์
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน
เชิงคุณธรรม	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. รองศาสตราจารย์ อพรพรรณ พรสีมา	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นายประกอบ นวลขาว	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผมเชื่อว่าถ้าฟ้าได้มีโอกาสอ่านบทความเรื่อง “จิตอาสา พลัส
สร้างโลก” ของคุณหม่ออำพล จินดาวัฒน์: แล้ว จะอดไม่ได้ที่
อยากหาทางไปดูไม่เห็นด้วยตาสักครั้งว่า “อื้อจี้” มีความน่าสนใจ
อย่างที่เขียนไว้จริงหรือ...

...เราเคยพบเห็นคนให้ทานหรือบริจาคข้าวของสงเคราะห์
ผู้อื่นมาไม่น้อย แต่เราไม่ค่อยเคยเห็นผู้ให้เหล่านี้ น้อมตัวมอบ
สิ่งของให้แก่ผู้มาขอรับความช่วยเหลือด้วยความสุภาพต่อตน

แพทย์ทุกคนเคยผ่านการเรียนวิชากายวิภาคศาสตร์โดย
การผ่าศพครูใหญ่ แต่ไม่ค่อยมีที่ไหนที่ได้จัดระบบให้เกียรติต่อร่าง
ครูใหญ่และญาติของท่านเยี่ยงญาติของผู้เรียนเอง เหมือนที่โรงเรียน
แพทย์อื้อจี้ปฏิบัติกัน...

ศ.พ.วิรุฬห์ เหล่าภัทรเกษม

คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พฤษภาคม 2549

หลังพิมพ์ ๓๐๐ ปี เสริม พิมพ์แล้ว

00001038

ISBN 974-94771-4-6

9 789749 477144